

Zeničko-dobojski kanton

**PROGRAM
ZDRAVSTVENE ZAŠTITE
ZA OSIGURANIKE NA PODRUČJU
OPĆINE VAREŠ
ZA 2026. GODINU**

1.UVOD

Korištenje zdravstvenih usluga je uslovljeno osjećajem i shvatanjem da je nastupio poremećaj zdravlja i da je zdravstvena usluga potrebna. Taj osjećaj poremećaja i zahtjev za uslugom može biti subjektivne naravi bez vidnih oštećenja zdravlja i funkcija organizma, ali i objektivnog poremećaja i ispada nekih funkcija. Obim korištenja zdravstvenih usluga proširuje se i kategorijom svjesnih zloupotreba u korištenju usluga, ali i preventivnim pregledima za koje pacijent ne osjeća potrebu. Iz ovoga je jasno vidljivo da postoji značajna razlika između zahtjeva i potreba za uslugama, a istovremeno i razlika između potreba stanovništva za zdravstvenim uslugama i objektivnim materijalnim mogućnostima za njihovo zadovoljenje. Stoga je neophodno postaviti prioritete koji će biti u skladu sa najozbiljnijim zdravstvenim potrebama i sa onim što je najkorisnije za zajednicu, pri čemu će program i planovi rada biti takve kvalitete da garantuju da će se raspoloživim sredstvima postići obećani ciljevi i da će biti izvedeni na najjeftiniji mogući način. Upravljanje zdravstvenom zaštitom znači svrsishodno iskorištavanje zdravstvenih resursa za ostvarivanje onih ciljeva i prioriteta koji najbolje zadovoljavaju zdravstvene potrebe stanovništva. Njihovo efikasno korištenje znači pružanje zdravstvenih usluga na način koji će povećati zadovoljavanje zdravstvenih potreba a smanjiti troškove pružanja datog obima zdravstvenih usluga.

Da bi se omogućilo uspješno funkcionisanje zdravstvene zaštite neophodno je vršiti adekvatno planiranje, odnosno utvrditi zadatke i ciljeve koje u budućoj akciji treba ostvariti, razraditi metode i puteve kojima će se to postići, i predvidjeti sredstava i postupke koji su za to potrebni.

Program zdravstvene zaštite predstavlja skup svih mjera i akcija koje se poduzimaju na određenom području, a na njegov obim utiču demografski događaji, zdravstveno stanje stanovništva, higijensko-epidemiološka situacija, razvijenost zdravstvenih službi, materijalne mogućnosti. Program se donosi za svaku godinu i to najkasnije do kraja prethodne godine. Program rada pojedinih zdravstvenih djelatnosti polazi od utvrđenih ciljeva, potreba i prioriteta stanovništva poštujući usvojene standarde i normative.

Jedan od najozbiljnijih problema s kojima se susreću sprovodioci zdravstvene politike jeste usklađivanje zdravstvene potrošnje sa intencijama i ciljevima politike.

Determinante korištenja zdravstvenih usluga mogu se klasificirati u pet kategorija:

- Faktori morbiditeta
- Predisponirajući faktori: demografske karakteristike, sastav domaćinstva i porodice, obrazovanje, stavovi i odgovornost za zdravlje
- Faktori mogućnosti: finansijsko stanje obitelji, postojanje i pristupačnost zdravstvenih usluga, zdravstveno osiguranje, sigurnost dohotka
- Faktori resursa: kadar, prostor, oprema
- Faktori organizacije: alokacija resursa, nekvantitativne karakteristike sistema, opće karakteristike koje se odnose na sistem i područje

Ekonomičnost je jedan od temeljnih principa i ciljeva kojem treba da se prilagode cjelokupni odnosi u sistemu zdravstvene zaštite. Kao specifična mjera u cilju podsticanja ekonomičnosti u zdravstvenoj djelatnosti su standardizacija sadržaja, kvalitete i strukture cijena usluga, te

postojanje standarda sadržaja i kvalitete usluga, njihova registracija, analiza i evaluacija izvršenog rada.

Programiranje zdravstvene zaštite predstavlja strateško planiranje koje se može definisati kao skup aktivnosti na odeđenom području kojima zdravstvena potreba korisnika treba da bude zadovoljena. Na njegov obim utiču svi, već ranije spomenuti faktori.

Programima zdravstvene zaštite regulišu se međusobni odnosi između zavoda za zdravstveno osiguranje i pružaoca usluga. Oni polaze od utvrđenih ciljeva, potreba i prioriteta stanovništva utvrđenim planom ZZO i usvojenih standarda i normativa, i od jedinstvene metodologije za obračun potrebnih sredstava.

Strateški ciljevi zdravstvene zaštite su:

- ✓ provođenjem programa promocije zdravlja povećati nivo zdravlja stanovništva u cjelini uz smanjenje prevalence faktora rizičnih po zdravlje;
- ✓ smanjiti oboljevanje, smrtnost i invalidnost od bolesti, povreda i stanja na koja se može djelovati preventivnim mjerama i efikasnom zdravstvenom zaštitom;
- ✓ osobitu pažnju posvetiti zdravstvenom stanju i mjerama unapređenja zdravlja populacijskih skupina pod povećanim rizikom.

Osnovni ciljevi sprovođenja Plana i Programa zdravstvene zaštite jesu:

- unapređenje zdravlja stanovništva u cjelini,
- povećanje očekivanog trajanja života i smanjenje smrtnosti,
- povećanje broja godina života bez bolesti i/ili invalidnosti ,
- osiguranje najviše moguće razine fizičkog i psihičkog zdravlja uz brigu za poboljšanje kvaliteta života očuvanjem zdravlja i funkcionalnog kapaciteta.

2. CILJ

Definisati strukturu zdravstvenih usluga koji će se pod jednakim uslovima osiguravati osiguranim licima u zadovoljenju zdravstvenih potreba.

Cilj planiranja u zaštiti zdravlja je da se što uspješnije i što ekonomičnije, u određenom periodu i na određenom prostoru, sprovedu određene mjere zaštite i unapređenja zdravlja, a naročito da se obezbijedi pružanje određenog asortimana i količine zdravstvenih usluga za određene korisnike, kako bi se zadovoljile njihove potrebe.

3.METODOLOGIJA IZRADE PROGRAMA

Program djelatnosti Primarne zdravstvene zaštite (u daljem tekstu – PZZ) definisan je normativom broja korisnika na jedan tim, te vrijednošću usluga koje pruža taj tim. Za svaki segment PZZ obračunava se broj timova, te na osnovu njega i cijene tima, dobija se iznos za finansiranje konkretne djelatnosti za određenu kategoriju stanovništva predmetne općine. Zbir svih tih iznosa predstavlja kompletan iznos za finansiranje primarne zdravstvene zaštite stanovništva određene općine. Ovako dobijene vrijednosti programa su izražene u bodovima, te se konkretan iznos u KM dobija množenjem broja bodova sa vrijednošću boda.

Za procjenu se koriste podaci o broju osiguranih lica izvor podataka je Zavod zdravstvenog osiguranja ZDK) iz augusta godine koja prethodi godini za koju se izrađuje program zdravstvene zaštite, a podaci o broju stanovnika iz sredine godine koja prethodi godini u kojoj se izrađuju programi zdravstvene zaštite (izvor podataka: procjena Federalnog zavoda za statistiku).

Za provođenje PZZ po ovom programu Fond zdravstvenog osiguranja sklapa ugovor sa domom zdravlja i to za djelatnosti PZZ za koje je on kadrovski i prostorno osposobljen. Ukoliko dom zdravlja u određenoj općini ne može provoditi neki od segmenata PZZ, onda će za taj segment Fond sklopiti ugovor sa drugim domom zdravlja koji može provoditi programom definisane aktivnosti. U tom slučaju se sredstva opredjeljenja za obezbjeđenje konkretnog segmenta PZZ dijele između domaće ustanove i ustanove koja obezbjeđuje specijalistu i to tako da Zavod zdravstvenog osiguranja zaključuje sa određenom ustanovom ugovor o angažovanju specijaliste, dok se ostatak sredstava opredjeljuje domaćoj ustanovi za rad zdravstvenih tehničara i materijalne troškove.

Obračun sredstava za specijalističko-konsultativnu zaštitu se vrši kao i kod PZZ, tako da se na osnovu broja gravitirajućeg stanovništva (osiguranika) i normativa broja korisnika na jedan tim, dobija broj potrebnih timova, te na osnovu toga i cijene jednog tima dobija se iznos za finansiranje određene djelatnosti na određenom području. Kod izrade programa zdravstvene zaštite za područje općine u oblasti specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite planiraju se samo specijalističke discipline koje su predviđene da budu dostupne u općini prebivališta osiguranih lica. Program za ostale specijalističke discipline se radi za područje cijelog kantona.

Na osnovu Standarda i normativa zdravstvene zaštite konsultativno-specijalistička djelatnost iz većine disciplina se organizuju u bolnicama, dok se djelatnost opće interne medicine, opće hirurgije, pedijatrije, neurologije, ORL, oftalmologije, dermatologije, pneumoftizilogije može organizovati i u domovima zdravlja. Ukoliko dom zdravlja u određenoj općini nema odgovarajuće specijaliste, onda će za taj segment Fond sklopiti ugovor sa drugim domom zdravlja koji može provoditi programom definisane aktivnosti.

U tom slučaju se sredstva opredjeljenja za obezbjeđenje konkretnog segmenta PZZ dijele između domaće ustanove i ustanove koja obezbjeđuje specijalistu i to tako da Zavod zdravstvenog osiguranja zaključuje sa određenom ustanovom ugovor o angažovanju specijaliste, dok se ostatak sredstava opredjeljuje domaćoj ustanovi za rad zdravstvenih tehničara i materijalne troškove.

U oblasti bolničke zdravstvene zaštite, odnosno bolničkog liječenja, normativi predviđaju BO-dan kao osnovnu jedinicu plaćanja, i to ne realizovani nego po normativu planirani broj BO dana, kao procjenu potreba stanovništva. Normativom je definisan broj očekivanih/planiranih

BO dana na 1.000 stanovnika i to za svaku disciplinu u bolničkoj zaštiti. Ovako dobijeni očekivani/planirani broj BO dana po disciplinama se množi sa vrijednošću bolničke zdravstvene zaštite iskazane po jednom BO danu po disciplinama. Iznos u KM se dobija množenjem broja bodova sa vrijednošću boda.

Bolnička dijagnostika se odnosi na ležeće pacijente i normativom je vezana uz broj kreveta. Iz broja BO dana po odjeljenjima se može izračunati broj potrebnih kreveta da bi iskorištenost kreveta bila u skladu sa normativima. Iz broja kreveta i normativa kreveta na jedan tim dobija se broj potrebnih timova za pojedine dijagnostičke djelatnosti, što onda pomnoženo sa cijenom jednog tima, daje konačan iznos bodova za potrebe bolničke dijagnostike.

Tercijarna zdravstvena zaštita je po istim principima regulisana standardima i normativima, te se na isti način kao i kod sekundarnog nivoa može doći do potrebnih sredstava za njeno finansiranje, i to kako za bolničku tako i za specijalističko-konsultativnu djelatnost.

4. DEMOGRAFSKA ANALIZA

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku iz 2024. godine općina Vareš prostire se na površini od 390,1 km² gdje živi 7.055 stanovnika, odnosno 18 stanovnika po km².

Broj osiguranih lica na području Općine Vareš je:

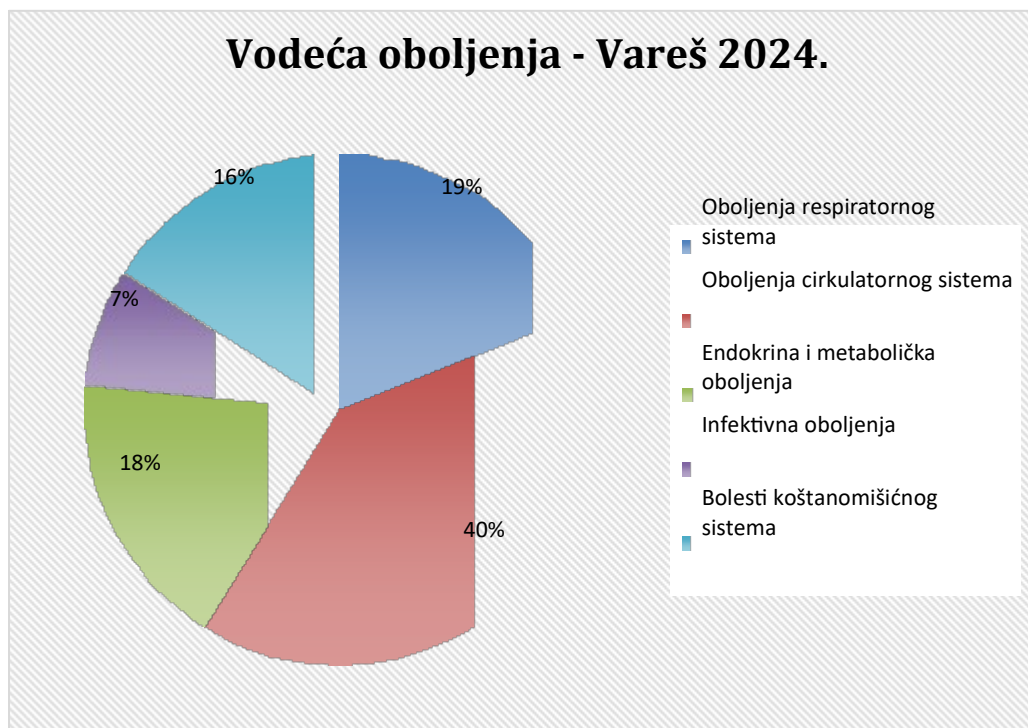
OPĆINA	do 1. god.	od 1. do 6.	od 7. do 14.	od 15. do 19.	od 20. do 24.	Od 24. do 49.	od 50. do 64.	preko 65. god	UKUPNO
VAREŠ	20	157	280	224	206	1.460	1.626	1.988	5.961

5. ZDRAVSTVENO STANJE STANOVNIŠTVA

U primarnoj zdravstvenoj zaštiti, na području općine Vareš u toku 2024. godine registrovano je ukupno 4.076 oboljenja, odnosno 672 oboljenja na 1.000 stanovnika.

Vodeća oboljenja na području općine Vareš u toku protekle godine prikazana su na sljedećem dijagramu:

Vodeća oboljenja - Vareš 2024.

OBOLJENJA I STANJA DJECE UZRASTA 0-4 GODINA

Kod djece uzrasta 0-4 godina, u protekloj 2024 godini registrovano je ukupno 112 oboljenja, odnosno 767 oboljenja na 1.000 osiguranika ove populacione grupe.

R/B	Vodeća oboljenja	Broj slučajeva	Stopa na 1.000 osiguranika
1.	Oboljenja respiratornog sistema	66	452
2.	Infektivna oboljenja	12	82
3.	Oboljenja oka	9	62

OBOLJENJA I STANJA ŠKOLSKE DJECE I MLADIH

Kod školske djece i mladih, u protekloj 2024 godini registrovano je 399 oboljenja, odnosno 787 oboljenja na 1.000 osiguranika ove populacione grupe.

R/B	Vodeća oboljenja	Broj slučajeva	Stopa na 1.000 osiguranika
1.	Oboljenja respiratornog sistema	152	300
2.	Oboljenja digestivnog sistema	56	110
3.	Infektivna oboljenja	52	103
4.	Oboljenja kože i potkožnog tkiva	40	79

OBOLJENJA I STANJA ODRASLOG STANOVNIŠTVA

U protekloj 2024 godini kod odraslog stanovništva registrovano je ukupno 2.294 oboljenja, odnosno 673 oboljenja na 1.000 osiguranika ove populacione grupe.

R/B	Vodeća oboljenja	Broj slučajeva	Stopa na 1.000 osiguranika
1.	Oboljenja cirkulatornog sistema	519	152
2.	Oboljenja koštanomišićnog sistema	335	98
3.	Endokrina i metabolička oboljenja	274	80
4.	Oboljenja respiratornog sistema	262	77
5.	Mentalna oboljenja	134	39

OBOLJENJA I STANJA STANOVNIŠTVA STARIJEG OD 65 GODINA

U protekloj 2024 godini kod stanovništva starijeg od 65 godina registrovano je ukupno 1.271 oboljenja, odnosno 648 oboljenja na 1.000 osiguranika ove populacione grupe.

R/B	Vodeća oboljenja	Broj slučajeva	Stopa na 1.000 osiguranika
1.	Oboljenja cirkulatornog sistema	577	294
2.	Endokrina i metabolička oboljenja oboljenja	208	106
3.	Oboljenja krvi i krvotvornih organa	65	33
4.	Oboljenja koštanomišićnog sistema	63	32
5.	Oboljenja genitourinarnog sistema	55	28

ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Zdravstvenu zaštitu u 2024. godini na području općine Vareš pružalo je ukupno osam doktora medicine, tri doktora stomatologije te 39 zdravstvenih tehničara.

	1991.	1998.	2003.	2005	2008	2011.	2015.	2018.	2021.	2022	2023	2024.
Broj doktora medicine	26	9	10	8	6	10	9	10	9	9	9	8
Broj doktora stomatologije	8	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3
Broj medicinskih tehničara	74	37	43	36	32	33	32	35	34	34	36	39
Od toga med.tehničara VŠS/VSS	13	2	4	3	3	3	3	3	4	4	4	5
Broj nezdravstvenih radnika	44	29	23	22	20	21	21	21	19	16	17	18
Udio nezdravstvenih radnika	29%	37,2%	29,1%	31,9%	32,8%	31,3%	32,8%	30,4%	29,2%	25,8%	26,1%	26,5%

Na jednog doktora medicine dolazi 758 zdravstveno osiguranih stanovnika, na tri stomatologa 2.020, na zdravstvenog tehničara 155 zdravstveno osigurana stanovnika.

ANALIZA FUNKCIONISANJA PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Porodična medicina na području općine Vareš u toku 2024. godine realizovana je preko četiri tima. Ostvareno je 24.544 posjeta u ordinaciji kod doktora, na godišnjem nivou. Ukupno kućnih posjeta je bilo 1.954 kako ljekara tako i drugog zdravstvenog osoblja što predstavlja (8 % u odnosu na 100 posjeta u ordinaciji kod doktora). Izdato je ukupno 3.731 specijalistička (15

% na 100 posjeta doktoru u ordinaciji) i 4.586 laboratorijskih uputnica (18,6% na 100 posjeta doktoru u ordinaciji). Ukupan broj propisanih recepata iznosio je 65.222 (266 na 100 posjeta doktoru u ordinaciji). Preventivne usluge se ogledaju kroz sistematske i periodične preglede, kontrolne preglede poslije sistematskih i periodičnih, preglede u cilju zapošljavanja i posjete savjetovaništima. Ukupan broj preventivnih usluga provedenih u službi porodične medicine u toku 2024. godine iznosio 37.653.

Služba medicine rada na području općine Vareš u toku 2024. godine uradila je 133 procjene opće i posebne zdravstvene sposobnosti u cilju profesionalne orijentacije i selekcije u izboru budućeg zanimanja.

Zdravstvena zaštita žena na području općine Vareš u toku 2024. godine ostvarila je 1.230 posjeta u ordinaciji kod doktora, 429 prvih i 1.232 ponovnih pregleda, 177 posjete savjetovaništu za trudnice. Propisano je 10 oralnih kontraceptivnih sredstava. Realizovano je 262 ciljanih pregleda radi ranog otkrivanja raka grlića materice, dok ciljanih pregleda radi ranog otkrivanja raka dojke nisu evidentirali.

Zdravstvenu zaštitu predškolske djece na području općine Vareš 2024. godine nije evidentirana.

Zdravstvena zaštita školske djece i omladine na području općine Vareš 2024. godine nije evidentirana.

Služba za plućne bolesti i tuberkulozu na području općine Vareš je u toku 2024. godine ostvarila 226 posjeta u ordinaciji kod doktora. Urađeno je 97 spirometrija.

Patronažna služba na području općine Vareš je u 2024. godine ostvarila 738 posjeta domaćinstvima, trudnicama, novorođenčadi , porođiljama, djetetu od 1- 14 godina te 1.127 posjeta hroničnim bolesnicima.

Hitna medicinska pomoć na području općine Vareš je u toku 2024. godine angažovala jedan tim i ostvarila 4.399 posjeta u ordinaciji kod doktora, te 6.185 posjeta kod ostalih zdravstvenih radnika. Intervencija na terenu-kući je bilo 819, a na javnom mjestu 40 intervencija. Dom zdravlja Vareš raspolaže sa tri vozila hitne medicinske pomoći i jednim vozilom za hitni medicinski prevoz..

Centar za fizikalnu rehabilitaciju u toku 2024. godine na području općine Vareš angažovala je jedan tim. Posjeta u ordinaciji kod doktora bilo je 921. Urađeno je 6.497 kineziterapija i 14.298 fizioterapija.

PRIVATNE ZDRAVSTVENE USTANOVE REGISTROVANE NA PODRUČJU OPĆINE VAREŠ

Vrsta privatne zdravstvene ustanove	Broj
Poliklinika	1
Stomatološke ordinacije	0
Specijalističke ordinacije	0
Medicinsko-biohemijske laboratorije	0
Zubotehnički laboratorij	0
Apoteke	2

6. PROGRAM RADA U PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI

Najznačajniji dio vanbolničke zdravstvene zaštite je primarna zdravstvena zaštita, preko koje se ostvaruje se prvi kontakt stanovništva sa profesionalnom zdravstvenom zaštitom. Ona ima posebnu ulogu u očuvanju zdravlja stanovništva jer doprinosi čuvanju i unapređenju zdravlja, sprječavanju bolesti, liječenju i rehabilitaciji oboljelih i povrijeđenih.

Primarna zdravstvena zaštita je kod nas organizovana kroz domove zdravlja, koji pored opće medicine obezbjeđuju stanovništvo i nekim drugim djelatnostima koje takođe čine primarni nivo (zdravstvena zaštita žena, pneumoftiziološka zdravstvena zaštita, higijensko-epidemiološka zaštita, hitna medicinska zaštita, laboratorijska dijagnostika, stomatološka zaštita). Pored primarnog nivoa zdravstvene zaštite, za šta su prvenstveno osnovani, mnogi domovi zdravlja pružaju i dio specijalističko-konsultativne zaštite.

S obzirom da se putem primarne zdravstvene zaštite rješava najveći dio zdravstvenih problema i potreba to će način njene organizacije, planiranja i programiranja imati direktni uticaj na zdravstvenu potrošnju, i to ne samo na nivou PZZ-a već i u cjelokupnom zdravstvenom sistemu.

Ono čemu treba voditi računa prilikom izrade programa zdravstvene zaštite je da oni moraju biti u skladu sa preporukama Svjetske zdravstvene organizacije i Ciljevima za zdravlje u 21 vijeku, i usmjereni na cjelinu somatskog, psihičkog i socijalnog što odgovara i definiciji zdravlja. Mjere i aktivnosti zdravstvene zaštite ne mogu se sprovoditi samo od strane zdravstvenog sektora. Mora se obezbijediti aktivno učešće i podrška intersektorijalnog pristupa za sve mjere kako bi se dostigli ciljevi. Ovo podrazumijeva uključenje lokalne zajednice u rješavanju određenih socijalnih problema koji imaju uticaja na zdravlje, obrazovnih institucija u cilju podizanja znanja o zdravlju, angažiranosti organizacija koje se bave problemima zagađenosti sredine, nevladinog sektora, posebno onog koji učestvuje u aktivnostima vezanim za zdravlje, kao i samih korisnika zdravstvenih usluga.

BROJ I STAROSNA STRUKTURA OSIGURANIH LICA OPĆINE VAREŠ NA DAN 30.11.2025. GODINE

OPĆINA	do 1. god.	od 1. do 6.	od 7. do 14.	od 15. do 19.	od 20. do 24.	Od 24. do 49.	od 50. do 64.	preko 65. god	UKUPNO
VAREŠ	20	157	280	224	206	1.460	1.626	1.988	5.961

6.1. PORODIČNA MEDICINA

Djelatnost porodične medicine osigurava jedan radni tim na 1.800 osiguranih lica i to za stanovništvo starije od 6 godina.

Za stanovništvo koje je obuhvaćeno porodičnom medicinom prestaju djelovati službe opšte medicine i zdravstvene zaštite školske djece i omladine.

Za djecu uzrasta do 6 godina opštu zdravstvenu zaštitu obezbjeđivaće pedijatri, a u područjima gdje pedijatri nisu dostupni ova djeca opštu zdravstvenu zaštitu mogu dobiti u porodičnoj medicini.

Osnovni sastav tima porodične medicine je:

- 1 doktor medicine specijalista porodične medicine, ili doktor medicine sa posebnom edukacijom iz porodične medicine
- 1 medicinska sestra/tehničar SSS

U sastav tima porodične medicine može biti uključena i 1 medicinska sestra/tehničar sa završenim prvim ciklusom VSS ili VŠS VI stepen, a koja svojim djelovanjem pokriva djelatnost zdravstvene njege u zajednici sa patronažom.

Timovi porodične medicine bi trebali osiguranicima sa područja općine Vareš, pružati usluge sa sljedeće liste, u zavisnosti od potreba i zahtjeva.

RB	NAZIV USLUGE
	PREVENTIVNE USLUGE
1	Ciljani pregled na rano otkrivanje karcinoma debelog crijeva
2	Ciljani pregled osoba iznad 18 godina sa faktorima rizika
3	Ciljani pregled školskog djeteta (zdrava djeca koja nose faktor rizika)
4	Ciljani pregled školskog djeteta u svrhu smještaja u kolektiv, oslobađanja nastave od fizičkog vaspitanja, izdavanja ljekarskog uverenja, ekskurzije, školska takmicenja i rekreativna nastava
5	Davanje vakcina sa ljekarskim pregledom
6	Kontrolni pregled
7	Pregled i obrada za ocjenu preostalih sposobnosti školskog djeteta sa teškoćama u psihofizičkom razvoju u svrhu ostvarivanja pripadajućih prava
8	Savjetovanje bolesnika
9	Savjetovanje u ordinaciji bez ljekarskog pregleda SAVJETOVALISTE
10	Sistematski pregled odraslog lica u dobi iznad 18 godina
11	Sistematski pregled školskog djeteta u II, IV, VI. I VIII razredu OŠ, i I i III razredu SŠ.
12	Zdravstveno-vaspitni rad - grupni SAVJETOVALISTE
13	Zdravstveno-vaspitni rad - individualni SAVJETOVALISTE
14	Zdravstveno-vaspitni rad - individualni SAVJETOVALISTE
	USLUGE LIJEČENJA I INTERVENCIJE
15	Analiza i izrada izvještaja o izvršenim sistematskim pregledima
16	Brza analiza krvi i urina (trakicom) u kući
17	Brza analiza krvi i urina (trakicom) u ordinaciji
18	Davanje intravenske infuzije u ordinaciji
19	Davanje intravenske infuzije u stanu bolesnika
20	Davanje intravenske injekcije u ordinaciji
21	Davanje intravenske injekcije u stanu bolesnika
22	Davanje klizme u ambulanti
23	Davanje klizme u stanu bolesnika
24	Davanje subkutane ili intramuskularne injekcije u stanu bolesnika
25	Davanje subkutane ili intramuskularne injekcije, u ordinaciji
26	EKG snimanje sa očitavanjem
27	EKG snimanje sa očitavanjem u stanu
28	Evidentiranje i prijava zaraznih bolesti i hroničnih nezaraznih bolesti
29	Incizija manjeg abscesa, panaricija ili karbunkula
30	Inhaliranje
31	Ispiranje uha
32	Izdavanje potvrde o privremenoj nesposobnosti za rad (doznake)

33	Izvjestaj ljekara o povredi ili oštećenju zdravlja (ozljedni list)
34	Komuniciranje sa službama socijalne zaštite, obrazovanja i drugim
35	Komunikacija sa socijalnim, obrazovnim i drugim sektorima
36	Ljekarska potvrda (izvod iz medicinske dokumentacije)
37	Ljekarski pregled u kući - prvi
38	Ljekarski pregled u ordinaciji - ponovni
39	Ljekarski pregled u ordinaciji - prvi
40	Ljekarski pregled u stanu bolesnika - ponovni
41	Ljekarsko uvjerenje o zdravstvenom stanju
42	Patronažna posjeta djetetu od 1-14 godina
43	Patronažna posjeta novorođenčetu i porodilji (0-28 dana)
44	Patronažna posjeta porodici -
45	Patronažna posjeta trudnici
46	Patronažna posjeta trudnici - prva
47	Patronažne posjete oboljelim od ostalih hroničnih oboljenja
48	Patronažne posjete oboljelim od tuberkuloze
49	Patronažne posjete zbog alkoholizma
50	Patronažne posjete zbog narkomanije
51	Ponovni ljekarski pregled školskog djeteta
52	Posjeta oboljelim od malignih neoplazmi
53	Posjete oboljelim od diabetes mellitusa
54	Posjete oboljelim od kardiovaskularnih i cerebrovaskularnih oboljenja
55	Posjete oboljelim od mentalnih oboljenja
56	Posjete oboljelim od mišićne distrofije
57	Postavljanje fiksacionog zavoja
58	Pregled i obrada za Invalidsko-penzionu komisiju
59	Pregled i upućivanje na ljekarsku komisiju
60	Pregled medicinskog sestre/tehničara u kući
61	Previjanje rane ili opekotine
62	Primarna obrada površinske rane ili opekotine II stepena manjeg obima
63	Primarna obrada površinske rane sa šivanjem
64	Primarna obrada rane bez šivanja
65	Primarno zbrinjavanje preloma ili drugih povreda ekstremiteta sa transportnom imobilizacijom
66	Priprema za rano otpuštanje pacijenta iz bolnice
67	Promjena urinarnog katetera u stanu bolesnika
68	Propisivanje lijekova, davanje uputnica i savjeta
69	Prva patronažna posjeta djetetu od 1-14 godina
70	Prva patronažna posjeta novorođenčetu i porodilji (0-28 dana)
71	Prva patronažna posjeta porodici
72	Prvi ljekarski pregled školskog djeteta
73	Reanimacija
74	Sačinjavanje statističkih izvještaja

75	Skidanje šavova sa toaletom i previjanjem
76	Stavljanje ili promjena urinarnog katetera u ordinaciji
77	Stručna pomoć pri porodu od strane tima porodične-opće medicine u stanu
78	Ukazivanje hitne medicinske pomoći
79	Uzimanje materijala u kući za laboratorijske analize
80	Uzimanje materijala u ordinaciji za laboratorijske analize
81	Vađenje stranog tijela iz kože i podkožnog tkiva
82	Vađenje stranog tijela iz oka, uha ili nosa
83	Vođenje statističkih evidencija (po timu dnevno)

Očekivani broj usluga po korisniku	4,2
Prosječno trajanje usluge	15 min
Broj korisnika na jedan tim	1.800

6.2. POLIVALENTNA PATRONAŽA I ZDRAVSTEVNA NJEGA U KUĆI (ZDRAVSTVENA NJEGA U ZAJEDNICI)

Zdravstvena njega u zajednici obuhvata polivalentnu patronažnu djelatnost i zdravstvenu njegu u kući i vanbolničku palijativnu njegu.

Zdravstvena njega u zajednici obuhvata preventivno-promotivne aktivnosti u zajednici (patronaža), zdravstvenu njegu u kući, kao i palijativnu njegu i može biti realizovana i kroz rad tima porodične medicine.

Polivalentna patronažna djelatnost predstavlja socijalno-zdravstvenu djelatnost u cilju promocije i očuvanja zdravlja pojedinca i porodice u zajednici, na nivou zdravstvenog tehničara. On predstavlja člana tima opće medicine, zaštite predškolske i školske djece i zaštite žena i povezuje ove djelatnosti sa korisnicima usluga na terenu. U svom radu blisko saraduje sa vanzdravstvenim sektorom u rješavanju zdravstvenih problema.

PROGRAMSKI ZADACI

- Uvid u socijalne, zdravstvene i ekonomske prilike u kući i porodici, načinu života i obrazovanja
- Podučavanje trudnica o načinu ishrane, odijevanja, lične i seksualne higijene, zdravstvene problematike, pripreme za porod, savjetovanje u vezi stvaranja zdrave i aktivne sredine za novorođenče
- Kontrola zdravlja novorođenčeta: praćenje rasta, razvoja, uhranjenosti i njege djeteta, davanje savjeta i uputa za zdravu ishranu i njegu, profilaksa rahitisa, savjete i upute za osiguranje sigurne životne sredine, kontrola vakcinalnog statusa
- Njega i kontrola porodilje: održavanje higijene nakon poroda, poticanje dojenja i upoznavanje sa tehnikom dojenja, prevencija ragada i mastitisa,
- Novootkrivenim i aktivnim tuberkuloznim bolesnicima planira se jedna posjeta u dva mjeseca a radi sticanja uvida u socijalno i ekonomsko stanje oboljelog i članova porodice, i uvida u pridržavanje predloženih mjera liječenja i zaštite
- Za oboljele od masovnih hroničnih nezaraaznih bolesti i za nepokretne bolesnike patronažne posjete se organizuju prema potrebi, a najmanje dva puta godišnje. Posebna pažnja usmjerena je na: sagledavanje kompletne higijenske, zdravstvene, socijalne, ekonomske i porodične situacije; provođenju propisanog higijensko-dijetetskog i terapijskog režima; sprovođenje mjera zdravstvenog odgoja; identifikaciju mogućih zdravstvenih problema; podsticanje aktivnosti na samozaštiti od nastanka povreda; uspostavljanje saradnje sa nadležnom zdravstvenom institucijom, službom za socijalnu zaštitu i drugim društvenim i humanitarnim organizacijama.

Polivalentna patronažna djelatnost obezbjeđuje se za cjelokupno stanovništvo na određenom području koje nije obuhvaćeno radom tima porodične medicine, ukoliko tim porodične medicine obuhvata i zdravstvenu njegu u zajednici.

Obzirom da se ova djelatnost pruža na terenu, odnosno u kući korisnika, nije svejedno kakva je razuđenost stanovništva. Iz tog razloga je pružanje zdravstvene njege u zajednici različito organizovano u urbanom i ruralnom području.

Zdravstvenu njegu u zajednici osigurava medicinska sestra/tehničar za završenim prvim ciklusom VSS, ili VŠ medicinska sestra/tehničar, ili posebno educirana medicinska sestra/tehničar SSS na 3.000 osiguranika u urbanom području, odnosno na 1.500 osiguranika izvan urbanog područja.

Godišnja vrijednost naknade za program rada ovog tima iznosi 36.400 bodova.

U okviru polivalentne patronaže, odnosno zdravstvene njege u zajednici provode se sljedeće usluge:

RB	USLUGA
1	Analiza i izrada izvještaja o izvršenim patronažnim posjetama
2	Brza analiza krvi i urina (trakicom) u kući
3	Davanje intravenske infuzije u stanu bolesnika
4	Davanje intravenske injekcije u stanu bolesnika
5	Davanje klizme u stanu bolesnika
6	Davanje subkutane ili intramuskularne injekcije u stanu bolesnika
7	EKG snimanje u stanu
8	Individualna pouka trudnice o higijeni, ishrani i pripremi za porod
9	Inhaliranje
10	Komunikacija sa socijalnim, obrazovnim i drugim sektorima
11	Patronažna posjeta djetetu od 1-6 godina
12	Patronažna posjeta novorođenčetu i porodilji (0-28 dana)
13	Patronažna posjeta trudnici
14	Patronažna posjeta trudnici - prva
15	Patronažne posjete oboljelim od ostalih hroničnih oboljenja
16	Patronažne posjete oboljelim od tuberkuloze
17	Patronažne posjete zbog alkoholizma
18	Patronažne posjete zbog narkomanije
19	Ponovna patronažna posjeta porodici
20	Posjeta oboljelim od malignih neoplazmi
21	Posjete oboljelim od diabetes mellitusa
22	Posjete oboljelim od kardivaskularnih i cerebrovaskularnih oboljenja
23	Posjete oboljelim od mentalnih oboljenja
24	Posjete oboljelim od mišićne distrofije
25	Previjanje rane ili opekotine
26	Promjena urinarnog katetera u stanu bolesnika
27	Prva patronažna posjeta djetetu od 1-6 godina
28	Prva patronažna posjeta novorođenčetu i porodilji (0-28 dana)
29	Prva patronažna posjeta porodici
30	Sačinjavanje statističkih izvještaja
31	Uzimanje materijala u kući za laboratorijske analize
32	Vođenje statističkih evidencija (po timu dnevno)
33	Zdravstveno-vaspitni rad - grupni SAVJETOVALISTE
34	Zdravstveno-vaspitni rad - individualni SAVJETOVALISTE

**6.2.1. POLIVALENTNA PATRONAŽA I ZDRAVSTEVNA NJEGA U KUĆI
(ZDRAVSTVENA NJEGA U ZAJEDNICI) – URBANO PODRUČJE**

Očekivani broj usluga po korisniku	0,36
Prosječno trajanje usluge	60 min
Broj korisnika na jedan tim	3.000

**6.2.1. POLIVALENTNA PATRONAŽA I ZDRAVSTEVNA NJEGA U KUĆI
(ZDRAVSTVENA NJEGA U ZAJEDNICI) – RURALNO PODRUČJE**

Očekivani broj usluga po korisniku	0,36
Prosječno trajanje usluge	60 min
Broj korisnika na jedan tim	1.500

6.3. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DJECE UZRASTA 0-6 GODINA

Zdravstvenu zaštitu djece u dobi do 6 godina osigurava jedan radni tim na 900 osiguranika ove populacije, odnosno na 12.000 ukupne populacije.

Sastav tima:

- 1 doktor medicine specijalista pedijatar,
- 1 medicinska sestra/tehničar sa završenim prvim ciklusom VSS ili VŠS VI stepen
- 1 medicinska sestra/tehničar SSS

Godišnja vrijednost naknade za program rada ovog tima iznosi 115.900 bodova.

Osiguranje zdravog starta u život je osnovni prioritet za svako društvo i fokusira se na zdravlje novorođenčeta, male djece i djece i mladih školskog uzrasta.

Osnovni cilj zdravstvene zaštite djece je osiguranje zdravog starta u život i njihovo osposobljavanje za izvršenje svoje uloge u društvu i to kroz:

- osiguranje boljeg pristupa odgovarajućim zdravstvenim službama
- smanjenje dojenačkog mortaliteta i razlika u smrtnosti među pojedinim geografskim područjima na ispod
- smanjenje smrtnosti i invalidnosti usljed nesreća kod djece do 5 godina
- smanjenje stope prijevremenih poroda i rođenja djece sa porođajnom težinom ispod 2.500 grama
- smanjenju stope morbiditeta usljed zaraznih bolesti, zadesnih povreda, nepravilne prehrane, respiratornih bolesti, intestinalnih infekcija

Ovo je moguće postići slijedećim programskim zadacima:

- Zdravstveno odgojni rad sa roditeljima, vaspitačima u vrtićima i djecom predškolskog uzrasta u cilju unapređenja i očuvanja zdravlja najmlađih
- Sprovođenje sistematskih, kontrolnih i ciljanih pregleda koji obuhvataju praćenje psihofizičkog rasta i razvoja djeteta, stanja uhranjenosti, kontrolu spovedenih vakcinacija i revakcinacija, savjetovanje u vezi ishrane, zaštite od zadesnog povrjeđivanja i trovanja.
- Pregledi su usmjereni na rano otkrivanje i upućivanje na liječenje i rehabilitaciju:
  - Poremećaja vida i sluha
  - Poremećaja govora
  - Poremećaja urinarnog trakta
  - Anemija
  - Deformiteta mišićno-koštanog sistema, kičmenog stuba, grudnog koša i stopala
  - Karijesa
- Vakcinacija i revakcinacija prema programu imunizacije
- Otkrivanje i otklanjanje uzroka oboljenja, sprječavanje i suzbijanje bolesti i povreda te njihovih posljedica
- Zdravstvena zaštita djece ugrožene zbog hroničnih bolesti ili fizičke i psihičke ometenosti u razvoju
- Sprovođenje kontinuiranog nadzora u ustanovama za kolektivni smještaj
- Patonažne posjete trudnici, porodilji i novorođenčadi

U okviru zdravstvene zaštite predškolske djece timovi bi trebali osiguranicima sa područja općine Vareš, pružati usluge sa sljedeće liste, u zavisnosti od potreba i zahtjeva.

USLUGA	
PREVENTIVNE USLUGE	
1	Ciljani pregled djeteta od 0-6 godina radi smještaja u dječiju ustanovu
2	Individualna ili grupna poduka roditelja/staratelja
3	Kontrolni pregled dojenčeta
4	Koordiniranje ljekara sa patronažnom službom po određenom slučaju i nalog za patronažu
5	Obrada pupka kod novorođenčeta
6	Pregled i davanje sredstava za imunizaciju
7	Savjetovanje roditelja, staratelja, nastavnika, bolesnika ili drugog lica u ordinaciji od strane ljekara bez ljekarskog pregleda
8	Sistematski pregled djeteta kod upisa u predškolsko obrazovanje
9	Sistematski pregled djeteta pred polazak u osnovnu školu
10	Sistematski pregled djeteta u dobi 1-3 godina
11	Sistematski pregled djeteta u dobi 4-6 godina
12	Sistematski pregled dojenčeta u dobi 3-6 mjeseci
13	Sistematski pregled dojenčeta u dobi 6-11 mjeseci
14	Sistematski pregled novorođenčeta 0-2 mjeseca
15	Zdravstveno-vaspiti rad u maloj grupi
USLUGE LIJEČENJA	
16	Analiza i izrada izvještaja o izvršenim sistematskim pregledima
17	Brze analize krvi i urina (trakicama)
18	EKG snimanje sa očitavanjem
19	Evidentiranje i prijava zaraznih bolesti
20	Incizija manjeg apscesa
21	Inhaliranje
22	Izdavanje ljekarske potvrde (izvod iz medicinske dokumentacije)
23	Komunikacija sa socijalnim, obrazovnim i drugim sektorima
24	Koordinacija sa patronažnom službom u odnosu na trudnice, porodilje, babinjare i žene nakon prekida trudnoće
25	Ljekarski pregled dojenčeta u ordinaciji - ponovni
26	Ljekarski pregled dojenčeta u ordinaciji - prvi
27	Ljekarski pregled novorođenčeta u ordinaciji
28	Ljekarski pregled novorođenčeta u ordinaciji - ponovni
29	Obrada kožnih infekcija (streptodermije, stafilodermije) kod djece
30	Obrada usne duplje kod sora ili stomatitisa kod dojenčeta
31	Paraneralno davanje lijeka: Davanje interavenozne injekcije u ordinaciji.
32	Paraneralno davanje lijeka: davanje subkutane i intramuskularne injekcije u ordinaciji.
33	Ponovni ljekarski pregled djeteta u dobi od 1 do 3 godina
34	Ponovni ljekarski pregled djeteta u dobi od 4 do 6 godina
35	Postavljanje fiksacionog zavoja
36	Previjanje rane ili opekotine
37	Primarna obrada površne rane i manje opekotine bez šivenja

38	Primarno zbrinjavanje većih povreda, lomova, opekotina uz hitnu ljebarsku intervenciju
39	Prvi ljebarski pregled djeteta u dobi od 1-3 godina u ordinaciji - prvi
40	Prvi ljebarski pregled djeteta u dobi od 4-6 godina u ordinaciji - prvi
41	Sačinjavanje statističkih izvještaja
42	Skidanje konaca
43	Ukazivanje hitne medicinske pomoći djetetu
44	Uzimanje materijala za laboratorijske analize u ordinaciji i otprema u laboratorij)
45	Vođenje statističkih evidencija (po timu dnevno)

Očekivani broj usluga po korisniku	6,2
Prosječno trajanje usluge	16 min
Broj korisnika na jedan tim	12.000

6.4.. CENTAR ZA IMUNIZACIJU

Provođenje obaveznog programa imunizaciju osigurava jedan radni tim na 120.000 osiguranika ukupne populacije.

Sastav tima:

- 1 doktor medicine specijalista pedijatar,
- 1 medicinska sestra/tehničar sa završenim prvim ciklusom VSS ili VŠS VI stepen
- 1 medicinska sestra/tehničar SSS

Godišnja vrijednost naknade za program rada ovog tima iznosi 115.900 bodova.

U okviru zdravstvene zaštite iz djelokruga rada centra za imunizaciju, timovi bi trebali osiguranicima sa područja općine Vareš, pružati usluge sa sljedeće liste, u zavisnosti od potreba i zahtjeva.

	USLUGA	SADRŽAJ USLUGE
1	Individualna ili grupna poduka roditelja/staratelja o imunizaciji	Edukacija roditelja/staratelja sa naglaskom na imunizaciju
2	Kontrolni pregled dojenčeta	Obavlja se radi kontrole zdravstvenog stanja i efikasnosti predloženih i preduzetih mjera u cilju unapređenja zdravlja. Vakcinacija po kalendaru vakcinacije
3	Koordiniranje ljekara sa patronažnom službom po određenom slučaju i nalog za patronažu	Davanje upute patronažnoj sestri, a na osnovu postojeće medicinske dokumentacije kao i primanje povratnih informacija od patronaže o preduzetim mjerama prevencije na očuvanju zdravlja djeteta u porodici ili instituciji u kojoj živi i boravi (škole, zavodi i sl.). Koordiniranje se sprovodi usmeno i na osnovu pisane dokumentacije i evidencije (patronažni list, nalog za patronažnu posjetu i slično).
4	Pregled i davanje sredstava za imunizaciju	Doktor - ljekarski pregled neposredno prije izvođenja vakcinacije radi utvrđivanja eventualnih kontraindikacija za primjenu vakcine i davanje savjeta u vezi sprovedene vakcinacije. Medicinska sestra - priprema vakcine, davanje vakcine, zbrinjavanje mjesta aplikacije i popunjavanje medicinske dokumentacije.
5	Savjetovanje roditelja, staratelja, nastavnika, bolesnika ili drugog lica u ordinaciji od strane ljekara bez ljekarskog pregleda	Jedan od načina zdravstvenog vaspitanja kojim ljekar u razgovoru sa pojedincem razmatra određenu problematiku u cilju podizanja znanja i svijesti o imunizaciju. Sadrži poziv, izlaganje problematike, vođenje razgovora, donošenje zaključka, davanje savjeta, upisivanje u određenu dokumentaciju te vođenje evidencije o savjetovanju.
6	Zdravstveno-vaspitni rad u maloj grupi	Izlaganje teme; vođenje razgovora sa učesnicima grupe i donošenje zaključaka; davanje savjeta i evidencija izvršenog rada.
7	Sačinjavanje statističkih izvještaja	Prikupljanje podataka, popunjavanje obrazaca prema definiranoj metodologiji. Izrada statističkog izvještaja.
8	Vođenje statističkih evidencija	Vođenje propisane dokumentacije i evidencije o svim podacima zdravstvene statistike ili drugim pokazateljima, a prema propisanim obrascima.

Očekivani broj usluga po korisniku	-
Prosječno trajanje usluge	-
Broj korisnika na jedan tim	120.000

5.. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ŽENA

Ciljevi zdravstvene zaštite žena su:

- ✓ Osiguranje boljeg pristupa odgovarajućim zdravstvenim službama
- ✓ Smanjenje stope maternalne smrtnosti i razlika u smrtnosti među pojedinim geografskim područjima
- ✓ Smanjenje smrtnosti od malignih oboljenja ženskih reproduktivnih organa i dojke
- ✓ Smanjenje učestalosti namjernih prekida trudnoće
- ✓ Smanjenju stope morbiditeta usljed spolno prenosivih bolesti
- ✓ Rađanje zdravog i željenog potomstva

PROGRAMSKI ZADACI se mogu podijeliti u tri glavne grupe:

1. Planiranje porodice koje obuhvata:

- zdravstveno-odgojni rad i prosvjećivanje u svrhu upoznavanja sa metodama planiranja porodice, fiziologijom reprodukcije, upotrebom kontracepcije, odgovornosti roditelja, održavanjem seksualne higijene, prevencije spolnih bolesti i AIDS-a putem individualnog i grupnog rada, savjetovanjima, raspodjelom edukativnog materijala, zdravstvenim predavanjima i slično.
- Izbor najprikladnijeg kontraceptivnog sredstva, te kontrola njihove upotrebe u svrhu sprječavanja patoloških stanja.
- Ginekološki pregledi u vezi planirane trudnoće, dijagnostika i terapija stanja koja mogu uticati na ishod trudnoće i zdravlje žene tokom trudnoće, poroda i babinja

2. Perinatalna zaštita koja obuhvata:

- sistematske i kontrolne preglede trudnica uz ocjenu zdravstvenog stanja
- savjetovanje trudnica o prehrani, odijevanju, ličnoj i seksualnoj higijeni, radnom opterećenju, toku trudnoće i pripremi za porod
- pregledi porodilja i babinjara
- patronažne posjete porodilji i novorođenčetu

3. Ostala zaštita koja obuhvata:

- Specijalističke i dijagnostičke preglede
- Sistematske, kontrolne i ciljane preglede u cilju ranog otkrivanja malignih oboljenja reproduktivnih organa i dojki
- Sprovođenje terapijskih i rehabilitacijskih mjera kod oboljelih žena

Zdravstvenu zaštitu žena osigurava radni tim za 10.000 korisnika u sastavu:

- 1 doktor medicine specijalista ginekologije i akušerstva
- 0,5 ginekološko-akušerska sestra/tehničar sa završenim prvim ciklusom VSS ili medicinska sestra/tehničar VŠS VI stepen
- 1,5 ginekološko-akušerska sestra/tehničar SSS

Godišnja vrijednost naknade za program rada ovog tima iznosi 113.700 bodova.

U okviru zdravstvene zaštite reproduktivnog zdravlja žena, timovi bi trebali osiguranicama sa područja općine Vareš, pružati usluge sa sljedeće liste, u zavisnosti od potreba i zahtjeva.

RB	USLUGA
1	Abrazija kondiloma vulve i vagine
2	Aplikacija intrauterine spirale sa dilatacijom
3	Arteficijalni prekid trudnoće do 10 sedmica IZ MEDICINSKIH INDIKACIJA
4	Biopsija cerviksa
5	Biopsija endometrijuma
6	Biopsija vulve
7	Ciljani ginekološki pregled
8	Ciljani pregled na rano otkrivanje raka dojke
9	Ciljani pregled na rano otkrivanje raka grlića maternice
10	Davanje infuzija u ambulanti
11	Davanje subkutanih i intramuskularnih injekcija
12	Eksplorativna kiretaža cervikalnog kanala
13	Ginekološki pregled porodilje - kontrolni
14	Ginekološki pregled porodilje - prvi
15	Grav index test
16	Incizija i drenaza apscesa Bartolinijeve zlijezde
17	Incizija i drenaza apscesa vulve
18	Individualna pouka trudnice o higijeni, ishrani i pripremi za porod
19	Izrada I tumacenje CTG
20	Kolposkopski pregled
21	Kontrolni ginekološki pregled trudnice sa visoko rizičnom trudnoćom
22	Kontrolni ginekološki pregled trudnice u drugom i trećem trimestru
23	Koordinacija sa patronažnom službom u odnosu na trudnice, porodilje, babinjare i žene nakon prekida trudnoće
25	Lijecenje pocetnog mastitisa
26	Lijecenje staze
27	Liječenje ragada
28	Ljekarsko uvjerenje (izvod iz medicinske dokumentacije)
29	Lokalna aplikacija lijeka
30	Ponovni ginekološki pregled u ambulanti
31	Ponovni ginekološki pregled u savjetovalištu za sterilitet
32	Pregled dojki
33	Pregled dojki
34	Pregled poslije pobačaja
35	Pregled u vezi sa kontracepcijom
36	Pregled ultrazvučnim aparatom do 14 sedmica trudnoće
37	Pregled ultrazvučnim aparatom nakon 14 sedmica trudnoće
38	Propisivanje lijeka i davanje uputstava
39	Prvi ginekološki pregled u ambulanti
40	Prvi ginekološki pregled u savjetovalištu za sterilitet
41	Prvi ginekološki pregled žene u prvom trimestru I prenatalna dijagnostika
42	Rad sa manjom grupom
43	Razvijanje laktacije i prevencija komplikacija
44	Revizija epiziotomije
45	Stručna pomoć pri porođaju
46	Tuširanje grlića materice
47	Ultrazvučni pregled dojki
48	Uzimanje brisa i analiza kristalizacije cervikalne sluzi
49	Uzimanje brisa i analiza vaginalnog sekreta
50	Uzimanje brisa na Papanikolau
51	Vađenje intrauterine spirale
	JUVENILNA GINEKOLOGIJA
52	Prvi juvenilni ginekološki pregled
53	Ponovni juvenilni ginekološki pregled

Očekivani broj usluga po korisniku	1,2
Prosječno trajanje usluge	23 min
Broj korisnika na jedan tim	10.000

6.6.. PULMOLOŠKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA SPECIFIČNIH I NESPECIFIČNIH PLUĆNIH OBOLJENJA

Ciljevi pneumoftiziološke zaštite su:

- ✓ Zaštita zdravlja stanovništva od plućnih bolesti zdravstveno odgojnim radom
- ✓ Smanjenje morbiditeta i mortaliteta od tuberkuloze putem poduzimanja preventivnih mjera za sprječavanje obolijevanja od TBC i putem aktivnog nadzora oboljelih
- ✓ Smanjenje morbiditeta i mortaliteta od ostalih plućnih oboljenja

PROGRAMSKI ZADACI

- Praćenje i analiziranje kretanja razbolijevanja od TBC i nespecifičnih plućnih bolesti
- Epidemiološko istraživanje faktora koji utiču na pojavu obolijevanja
- Sprovođenje specifičnih mjera zdravstvene zaštite od tuberkuloze putem obavezne vakcinacije i revakcinacije protiv tuberkuloze prema programu imunizacije i epidemiološkim kriterijima u saradnji sa službama za zdravstvenu zaštitu djece i školske mladeži
- Sprovođenje hemoprofilakse
- Otkrivanje oboljenja, dijagnostika i terapija oboljelih
- Konsultativno-specijalistički pregledi
- Prikupljanje sputuma i urina za bakteriološko-laboratorijska ispitivanja
- Davanje specijalističkog mišljenja o zdravstvenom stanju i sposobnosti iz svog djelokruga rada
- Sprovodi patronažnu zaštitu hroničnih i tuberkuloznih bolesnika prema medicinskim indikacijama u dogovoru sa ordinirajućim ljekarom
- Zdravstveni odgoj i prosvjećivanje hroničnih bolesnika i njihovih porodica
- Provođenje zdravstveno-promotivnih aktivnosti u cilju manje izloženosti ili potpunog uklanjanja riziko faktora za nastanak malignih plućnih oboljenja usvajanjem zdravih stilova života (nepušenje, pravilna ishrana...)
- Sudjeluje u organizaciji i sprovođenju skrining metoda

Zdravstvenu zaštitu kod specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja osigurava jedan radni timna 65.000 osiguranika.

Sastav tima:

- 1 doktor medicine specijalista pneumoftiziolog ili pulmolog
- 0,5 rtg inženjer sa završenim prvim ciklusom VSS ili rtg tehničar VŠS VI stepen
- 1 medicinska sestra/tehničar SSS

Godišnja vrijednost naknade za program rada ovog tima iznosi 98.200 bodova.

Od ukupno raspoloživog radnog vremena 15% se odnosi na obavljanje usluga preventive

U okviru pulmološke zdravstvene zaštite od specifičnih i nespecifičnih oboljenja, timovi bi trebali osiguranicima sa područja općine Vareš, pružati usluge sa sljedeće liste, u zavisnosti od potreba i zahtjeva:

RB	NAZIV USLUGE
1	Bronhodilatacijski test
2	Direktna mikroskopija na BK
3	Funkcionalna dijagnostika pluća (spirometrija)
4	Ispitivanje kožne preosjetljivosti na inhalacione alergene
5	Koordinacija sa patronažnom službom u odnosu na tuberkulozne bolesnike
6	Mjere prevencije astmatičnog napada (Astma škola)
7	Ponovni pregled
8	Prvi pregled
9	Pulsna oksimetrija
10	Rendgenografija pluća
11	Savetovanje bolesnika u ordinaciji bez lješkarskog pregleda SAVJETOVALISTE
12	Tomografija pluća
13	Učešće u radu NTP jedinice
14	Uzimanje sputuma na BK
15	Zdravstveni odgoj i prosvjećivanje zajednice
16	Zdravstveno-vaspitni rad - grupni SAVJETOVALISTE
17	Zdravstveno-vaspitni rad - individualni SAVJETOVALISTE
18	Zdravstveno-vaspitni rad - individualni SAVJETOVALISTE

Očekivani broj usluga po korisniku	0,41
Prosječno trajanje usluge	20 min
Broj korisnika na jedan tim	65.000

6.7. HIGIJENSKO EPIDEMIOLOŠKA DJELATNOST

Higijensko epidemiološka djelatnost usmjerava svoju pažnju na odnose koji postoje između čovjeka i njegove biološke, fizičke i socijalne sredine i načine na koji ona utiče na njegovo zdravlje. Svojim aktivnostima nastoji da smanji negativna dejstva sredine na zdravlje čovjeka.

Higijensko epidemiološku zaštitu osigurava radni tim na 40.000 stanovnika u sastavu:
Higijensko-epidemiološka služba osigurava zdravstvenu zaštitu iz svog domena za 40.000 stanovnika na jedan radni tim.

Sastav tima:

- 1 doktor medicine specijalista epidemiologije
- 1 dipl. sanitarni inženjer sa završenim prvim ciklusom VSS ili VŠS VI stepen
- 2 medicinska sestra/tehničar ili sanitarni tehničar SSS

Ukoliko područje za koje se organizira ova djelatnost zahtijeva 3 ili više timova, onda jedan tim može biti sa specijalistom higijene.

Higijensko-epidemiološka djelatnost primarnog nivoa organizuje se i provodi u okviru kantonalnog zavoda za javno zdravstvo, ili u okviru doma zdravlja.

Godišnja vrijednost naknade za program rada tima iznosi 158.500 bodova.

U okviru higijensko-epidemiološke djelatnosti provode se sljedeće aktivnosti u zavisnosti od potreba:

RB	AKTIVNOST
1.	Epidemiološko ispitivanje pri pojavi epidemije
2.	Evidencija oboljenja/smrti od zaraznih bolesti-individualne prijave
3.	Izrada sedmičnog, odnosno mjesečnog, polugodišnjeg, godišnjeg izvještaja o kretanju zaraznih bolesti
4.	Izrada stručno-metodološkog uputstva za unapređenje sanitarno-higijenskog stanja objekta
5.	Monitoring sanitarno/higijenskog stanja objekata kolektivne ishrane, po objektu*
6.	Monitoring javnih vodoopskrbnih objekata*
7.	Monitoring sanitarno/higijenskog stanja objekata kolektivnog boravka (predškolske i školske ustanove, kolektivni smještaj) po objektu
8.	Monitoring stanja javnih kupališta*
9.	Monitoring programa
10.	Obavezna protivepidemijska DDD i ostale sanitarne mjere
11.	Obavezna preventivna DDD i ostale sanitarne mjere*
12.	Ocjena higijenske ispravnosti uzoraka vode za piće, hrane i predmeta opšte upotrebe*
13.	Organizacija edukacije radnika u prometu vode i namirnica*
14.	Praćenje sanitarno-higijenske situacije u naseljima
15.	Prijava epidemije zaraznih bolesti
16.	Provođenje mjera zaštite od zaraznih bolesti po epidemiološkim indikacijama
17.	Provođenje mjera zaštite od zaraznih bolesti u toku epidemije
18.	Provođenje mjera zaštite od zaraznih bolesti u vanrednim situacijama
19.	Saradnja sa inspeksijskim službama
20.	Saradnja sa službama u drugim sektorima
21.	Sistemska DDD*

22.	Upravljanje vakcinama
23.	Vođenje evidencije o stanju deponija komunalnog otpada – po deponiji
24.	Zdravstveni nadzor nad kliconošama Vođenje kartoteke kliconoštva zaraznih bolesti
25.	Zdravstveni pregled osoba pod zdravstvenim nadzorom*

Očekivani broj usluga po korisniku	-
Prosječno trajanje usluge	-
Broj korisnika na jedan tim	40.000

6.8. HITNA MEDICINSKA POMOĆ

Hitnu medicinsku pomoć, kao sastavni dio svog svakodnevnog rada, pružaju sve zdravstvene službe i organizacije.

Hitna medicinska pomoć se osigurava kontinuirano 0-24 sata.

Ako dom zdravlja svojom djelatnošću obezbjeđuje ZZ za manje od 20.000 stanovnika, HMP se organizuje kroz redovan rad ambulanti primarne zdravstvene zaštite u dvije smjene (08:00 – 20:00) i pripravnost izvan radnog vremena (20:00 – 08:00).

Ako dom zdravlja svojom djelatnošću obezbjeđuje zdravstvenu zaštitu za 20.000 do 30.000 stanovnika, HMP se organizuje kroz redovan rad ambulanti primarne zdravstvene zaštite u dvije smjene (08:00 – 20:00) i dežurstvo izvan radnog vremena (20:00 – 08:00).

U općinama sa 30.000 – 50.000 stanovnika, dodatno se osigurava dežurstvo još jednog tima dežurstva (jednog doktora medicine i jednog medicinskog tehničara).

Za područje doma zdravlja sa 50.000 do 80.000 stanovnika hitna medicinska pomoć osigurava se u okviru posebne službe hitne medicinske pomoći i rad 6 timova HMP, 1 prijavno-dojavne jedinice i 3 tima standardnog medicinskog prevoza, kao i kroz redovan rad ambulanti primarne zdravstvene zaštite u dvije smjene (08:00 – 20:00).

Za područje doma zdravlja sa preko 80.000 stanovnika dodaje se po 1 tim HMP na svakih dodatnih 20.000 stanovnika i 1 tim standardnog medicinskog prevoza na svakih dodatnih 30.000 stanovnika.

Hitni medicinski prevoz se osigurava kroz rad **standardnog tima medicinskog prevoza**. To podrazumijeva rad 1 vozača i 1 medicinskog tehničara u jednoj smjeni, odnosno angažman 4 vozača i 4 medicinska tehničara za rad u turnusima.

Za dom zdravlja čije je sjedište udaljeno više od 50 km od najbliže ugovorne bolnice dodaje se još 1 tim dodatnog medicinskog prevoza.

Ukoliko se djelatnost hitne medicinske pomoći organizuje **za područje cijelog kantona** onda na 55.000 stanovnika dolazi 8 timova HMP, 1 tim prijavno-dojavne jedinice koji uključuje doktora, te 1 tima standardnog medicinskog prevoza.

Sastav timova:

Tim pripravnosti:

- 1 doktor medicine sa posebnom edukacijom iz hitne medicinske pomoći (u pripravnosti 12 sati u radne dane i 24 sata u neradne dane)
- 1 medicinska sestra/tehničar SSS sa posebnom edukacijom iz hitne medicinske pomoći (u dežurstvu 12 sati)

Godišnja vrijednost naknade za rad tima iznosi 87.400 bodova.

Tim dežurstva:

- 1 doktor medicine sa posebnom edukacijom iz hitne medicinske pomoći (u dežurstvu 12 sati u radne dane i 24 sata u neradne dane)
- 1 medicinska sestra/tehničar SSS sa posebnom edukacijom iz hitne medicinske pomoći (u dežurstvu 12 sati)

Godišnja vrijednost naknade za rad tima iznosi 142.000 bodova.

Tim hitne medicinske pomoći:

- 1 doktor medicine – specijalista urgentne medicine ili specijalist slijedećih oblasti medicine: opće medicine, porodične medicine, interne medicine, pedijatrije, opće hirurgije, anesteziologije i reanimatologije, koji ima edukaciju iz oblasti hitne medicinske pomoći ili doktor medicine sa edukacijom iz oblasti hitne medicinske pomoći
- 1 medicinska sestra/tehničar SSS sa posebnom edukacijom iz hitne medicinske pomoći,
- 1 medicinska sestra/tehničar SSS sa posebnom edukacijom iz hitne medicinske pomoći - vozač

Godišnja vrijednost naknade za rad tima iznosi 115.100 bodova.

- Na 4 tima hitne medicinske pomoći angažuje se 1 medicinska sestra/tehničar sa završenim prvim ciklusom VSS ili VŠS VI stepen sa posebnom edukacijom iz hitne medicinske pomoći

Godišnja vrijednost naknade za rad tog tehničara iznosi 21.500 bodova.

Standardni tim medicinskog prevoza:

- 1 medicinska sestra/tehničar – vozač (4 osobe za rad u turnusima)
- 1 medicinska sestra/tehničar (4 osobe za rad u turnusima)

Godišnja vrijednost naknade za rad tima iznosi 196.400 bodova.

Dodatni tim medicinskog prevoza:

- 1 medicinska sestra/tehničar - vozač
- 1 medicinska sestra/tehničar

Godišnja vrijednost naknade za rad tima iznosi 48.800 bodova.

Prijavno-dojavna jedinica:

- 4 medicinska tehničara SSS sa posebnom edukacijom iz hitne medicinske pomoći, koji rade u turnusima

Godišnja vrijednost naknade za rad tima iznosi 89.000 bodova.

Iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja plaća se 90% vrijednosti timova (za zbrinjavanje osiguranih lica), dok se ostatak sredstava osigurava iz budžeta kantona, odnosno općine.

U okviru hitne medicinske pomoći, timovi bi trebali osiguranicima sa područja općine Vareš, pružati usluge sa sljedeće liste, u zavisnosti od potreba i zahtjeva.

RB	NAZIV POSTUPKA
1.	Aplikacija terapije im.
2.	Aplikacija terapije inhalatorno
3.	Aplikacija terapije intraosalno
4.	Aplikacija terapije iv.
5.	Aplikacija terapije nazalno
6.	Aplikacija terapije rektalno
7.	Aplikacija terapije sc.
8.	Aplikacija terapije sublingvalno
9.	Aspiracija donjih dišnih puteva
10.	Brzo izvlačenje ozlijeđenog iz vozila
11.	Čišćenje dišnog puta
12.	Defibrilacija automatskim/poluautomatskim vanjskim defibrilatorom
13.	Defibrilacija manuelnim defibrilatorom
14.	Digitorektalni pregled
15.	Dolazak na mjesto intervencije tima HMP
16.	Drugi pregled hitnog pacijenta
17.	Drugi pregled/lokalni pregled ozlijeđenog pacijenta
18.	Drugi pregled/prošireni pregled ozlijeđenog pacijenta
19.	Električna kardioverzija
20.	Endotrahealna intubacija s pripremom
21.	FAST pregled
22.	Hitna intervenciju u toku transporta
23.	Hitni medicinski prijevoz cestovnim vozilom
24.	Hitni medicinski prijevoz vodom
25.	Hitni medicinski prijevoz zrakom
26.	Imobilizacija ekstremiteta splint udlagama
27.	Imobilizacija ekstremiteta vakuum udlagama
28.	Imobilizacija kralježnice sa prslukom za imobilizaciju i izvlačenje
29.	Imobilizacija kuka
30.	Imobilizacija na dugoj dasci
31.	Imobilizacija na rasklopnim nosilima
32.	Imobilizacija na vakuum madracu uz upotrebu rasklopnih nosila
33.	Imobilizacija trokutastom maramom
34.	Imobilizacija zdjelice
35.	Intervencija na zahtjev policije
36.	Intervencija vezana uz socijalnu problematiku
37.	Ispunjavanje obraaca
38.	Izdavanje recepta pacijentu prema medicinskoj indikaciji koju je utvrdio liječnik
39.	Kapnometrija
40.	Konikotomija
41.	Konstatovanje smrti
42.	Koordinacija u masovnim nesrećama
43.	Mehanička ventilacija asistirana/kontrolirana
44.	Mjerenje krvnog tlaka
45.	Mjerenje temperature
46.	Nadzor vitalno ugroženog pacijenta
47.	Neinanzivna mehanička ventilacija
48.	Određivanje GUK-a glukometrom
49.	Odstranjivanje površinsko ležećeg stranog tijela iz rožnice i spojnice
50.	Odstranjivanje stranog tijela iz uha i nosa
51.	Oksigenoterapija u kući
52.	Opskrba novorođenčeta
53.	Postavljanje I-gel maske
54.	Postavljanje intraosealnog puta
55.	Postavljanje intravenskog puta
56.	Postavljanje intravenskog puta za infuziju
57.	Postavljanje laringealne maske

58.	Postavljanje nazofaringealnog tubusa
59.	Postavljanje nazogastrične sonde
60.	Postavljanje orofaringealnog tubusa
61.	Postavljanje Schantzovog ovratnika
62.	Postavljanje tornquea
63.	Postavljanje urinarnog katetera
64.	Postreanimacijska skrb
65.	Postupak davanja medicinskog savjeta (telefonske konsultacije)
66.	Postupak davanja telefonskih uputa za provođenje osnovnih mjera održavanja života
67.	Postupak davanja telefonskih uputstava za pružanje prve pomoći
68.	Postupak dekompresije tenzijskog pneumotoraksa
69.	Postupak otvaranja dišnog puta zabacivanjem glave i podizanjem brade
70.	Postupak potiskivanja donje čeljusti naprijed i gore
71.	Postupak predaje hitnog pacijenta u bolničku ustanovu
72.	Postupak pri opstrukciji dišnog puta kod osoba pri svijesti
73.	Postupak prijema poziva prema protokolu
74.	Postupak prisilne hospitalizacije
75.	Postupak RSI s pripremom
76.	Postupak stavljanja EKG-a monitoringa
77.	Postupak upravljanja timovima na terenu
78.	Pregled na zahtjev policije
79.	Pregled palijativnog pacijenta
80.	Prenošenje hitnog pacijenta na transportnim kolicima
81.	Prenošenje hitnog pacijenta transportnom plahtom
82.	Prenošenje hitnog pacijenta u transportnoj stolici
83.	Prevoz hitnog pacijenta
84.	Prijava nesreće na poslu
85.	Primjena mjera osobne zaštite u situacijama povećanog rizika
86.	Prvi pregled hitnog pacijenta
87.	Prvi pregled ozlijeđenog pacijenta
88.	Pulsna oksimetrija
89.	Savjetovanje s pacijentom/obitelji
90.	Skidanje kacige kod povrijeđenog
91.	Snimanje i očitavanje 12 kanalnog EKG-a
92.	Sukcija gornjih dišnih puteva mekanim ili Yankauer kateterom
93.	Terapija kisikom – aplikacija nosnim kateterom
94.	Terapija kisikom – aplikacija s maskom sa spremnikom
95.	Terapija kisikom – aplikacija s maskom za kisik
96.	Terapijska tehnika za zagrijavanje ili ohlađivanje tijela omotima i oblozima
97.	Toaleta i čišćenje traheobronhalnog stabla
98.	Transkutana elektrostimulacija
99.	Trijaža kod masovnih nesreća sa ispunjavanjem propisanog obrasca
100.	U-Glukozna, test traka
101.	Unošenje hitnog pacijenta u prevozno sredstvo i fiksacija pacijenta
102.	Urin – test traka
103.	Utvrđivanje frekvencije disanja
104.	Uzimanje mokraće na zahtjev policije
105.	Vađenje kapilarne krvi na zahtjev policije
106.	Vađenje venske krvi na zahtjev policije
107.	Vanjska masaža srca
108.	Ventilacija samoširećim balonom s maskom i spremnikom
109.	Vođenje poroda
110.	Zaustavljanje krvarenja iz nosa
111.	Zaustavljanje krvarenja nakon ekstrakcije zuba
112.	Zaustavljanje vanjskog krvarenja
113.	Zbrinjavanje amputiranog ekstremiteta
114.	Zbrinjavanje manjih i površinskih ozljeda/rana /opeklina/ozeblina
115.	Zbrinjavanje opeklina

116.	Zbrinjavanje ozeblina
117.	Zbrinjavanje penetrantnih ozljeda prsnog koša
118.	Zbrinjavanje politraume
119.	Zbrinjavanje u toku krvarenja u trećem trimestru trudnoće
120.	Zbrinjavanje u toku prijeteeće eklampsije
121.	Zbrinjavanje većih ozljeda/rana

Broj radnih timova – PRIPRAVNOST	1
Broj radnih timova – DEŽURSTVO	
Broj radnih timova – timovi HMP	
VSS MEDICINSKI TEHNIČAR	
Broj radnih timova – STANDARDNI TIM MEDICINSKOG PREVOZA	1
Broj radnih timova – DODATNI TIMOVI MEDICINSKOG PREVOZA	1
Broj radnih timova – PRIJAVNO DOJAVNA JEDINICA	

ZDRAVSTVENA DJELATNOST	POPULACIONA GRUPA	BROJ TIMOVA	UKUPNA VRIJEDNOST USLUGA U BODOVIMA
HITNA MEDICINSKA POMOĆ		-	299340

6.9. STOMATOLOŠKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DJECE I MLADIH UZRASTA DO 19 GODINA

Stomatološka djelatnost radi na poslovima očuvanja i unapređenja zdravlja, suzbijanja, sprječavanja i liječenja bolesti usta, usne šupljine, zuba i čeljusti. Mjere stomatološke zdravstvene zaštite usmjerene su na:

- ✓ Prevenciju nastanka bolesti zuba i usta
- ✓ Otkrivanje, sprječavanje i liječenje karijesa, bolesti pulpe i korjena zuba
- ✓ Otkrivanje i liječenje ortodontskih anomalija
- ✓ Otkrivanje, sprječavanje i liječenje bolesti usta

PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

- Zdravstveni odgoj i obrazovanje u cilju postizanja boljeg oralnog zdravlja i većeg stepena oralne higijene
- Kontinuirani stomatološki nadzor putem sistematskih i kontrolnih pregleda
- Floridacija zuba
- Sanacija zuba poslije sistematskog pregleda
- Otkrivanje ortodontskih anomalija i pardontopatija i liječenje
- Zalijevanje fisura stalnih molara prije upisa djece u školu
- Pravovremena sanacija zubala i protetsko zbrinjavanje
- Proučavanje raširenosti oralnih oboljenja na osnovu sustematskih pregleda i skrininga
- Uspostavljanje saradnje sa vrtićima

Stomatološku zdravstvenu zaštitu zuba i usta djece predškolskog uzrasta sprovodi radni tim na 10.800 korisnika u sastavu:

- 1 doktor stomatologije specijalista preventivne i dječije stomatologije (pedodont),
- 1 stomatološka sestra SSS

U okviru stomatološke zdravstvene zaštite djece i omladine do 19 godina starosti, timovi bi trebali osiguranicima sa područja općine Vareš, pružati usluge sa sljedeće liste, u zavisnosti od potreba i zahtjeva.

RB	USLUGA
1.	Adaptacija i cementiranje gotove metalne krunice (konfekcijske)
2.	Adaptacija štitnika za zube u ustima
3.	Amalgamska nadogradnja
4.	Amalgamski ispun dvije površina
5.	Amalgamski ispun jedna površina
6.	Amalgamski ispun tri površina
7.	Analiza dijete djeteta (kroz sedam dana) pisani nalaz
8.	Analiza ortopantomograma
9.	Analiza RTG snimka
10.	Analiza slučaja i RTG snimak sa planom terapije
11.	Antišok terapija
12.	Aplikacija čuvara prostora

13.	Aplikacija lijeka po posjeti
14.	Artikulacija previsokih ispuna(po površini zuba)
15.	Brušenje zuba u terapijske ili preventivne svrhe
16.	Cementi privremeni ispun
17.	Ciljani (serijski) pregled
18.	Definitivno punjenje kanala (biološko) po kanalu
19.	Demonstracija tehnika o oralnoj higijeni (grupno)
20.	Demonstracija tehnika o oralnoj higijeni (individualno)
21.	Devitalizacija pulpe zuba
22.	Direktno prekrivanje pulpe
23.	Duboko ispiranje gingivalnih džepova po zubu
24.	Dvopovršinski ispun od glass jonomer cementa
25.	Edukacija putem medija (radio, TV, novine, internet), brošure, časopisi, plakati...)
26.	Edukacija roditelja u cilju prevencije i pravovremene terapije ranog dječijeg karijesa
27.	Edukacija roditelja/djeteta o pravilnoj ishrani/fluoridima
28.	Ekstrakcija vidljivog i fraktuiranog korjena po zubu; komplicirano vađenje zuba
29.	Ekstrakcija zuba kod rizičnih pacijenata sa sistemskim oboljenjima
30.	Fluoridacija pomoću individualne kašike, oba luka
31.	Fluoridacija zuba grupno po seansi ispiranjem
32.	Fluoridacija zuba individualno
33.	Glas jonomerni ispun
34.	Hemostaza nakon ekstarkcije zuba u ponovnoj intervenciji
35.	Imobilizacija traumatiziranih/luksiranih/zuba kompozitnim ili akrilatnim splintom
36.	Impregnacija zuba po posjeti (po kvadrantu)
37.	Incizija apcesa (intraoralna)
38.	Incizija gingive kod otežanog nicanja
39.	Indirektno prekrivanje pulpe
40.	Infiltraciona pleksus anestezija
41.	Informisanje pacijenta o toku liječenja/intervenciji
42.	Inlej-dvopovršinski
43.	Inlej-jednopovršinski
44.	Inlej-višepovršinski
45.	Intraligamentarna anestezija
46.	Ispitivanje vitaliteta zuba (po seansi)
47.	Izrada individualne udlage
48.	Izrada individualnog štitnika za zube (na modelu)
49.	Jednopovršinski ispun od glass jonomer cementa
50.	Kiretaža gingivalnih džepova
51.	Kompozitna nadogradnja bočnih zuba
52.	Kompozitna nadogradnja prednjih zuba
53.	Kompozitni ispun dvije površina
54.	Kompozitni ispun jedna površina
55.	Kompozitni ispun tri površina
56.	Kontrola plaka s bojom i određivanje PI s nalazom (oba luka)
57.	Kontrola ponašanja djeteta kod straha od stomatološkog tretmana (po posjeti) (farmakološki ili nefarmakološki tretman)
58.	Konzervativno liječenje teškog nicanja zuba sa eventualnom incizijom I drenažom perikoronarnog džepa
59.	Konzilijarni pregled
60.	Kratki pregled djeteta u školama
61.	Ljekarsko uvjerenje
62.	Miofunkcionalna terapija
63.	Mišljenje vještaka
64.	Mortalna amputacija pulpe
65.	Nanošenje fluoridnog laka (do tri zuba)
66.	Nanošenje otopine, želea NaF, oba luka
67.	Neodgođena/promptna/ replantacija sa imobilizacijom
68.	Obrada i analiza podataka nakon ciljanih i preventivnih pregleda -stanje oralnog zdravlja (mjesečno)
69.	Odgođena replantacija zuba sa punjenjem kanala ekstraalveolarno i sa imobilizacijom

70.	Određivanje indeksa gingivalnog krvarenja sa zapisom (npr. PBI). (oba luka)
71.	Odstranjivanje polipa pulpe ili gingive
72.	Pakovanje desni (ZnO Eugenol zavoj)
73.	Pisani nalaz specijaliste
74.	Poliranje amalgama
75.	Poliranje kompozitnih ispuna
76.	Ponovni pregled specijaliste
77.	Ponovni pregled djeteta koje ima hroničnu bolest, fizičke poteškoće ili mentalno oboljenje
78.	Ponovni pregled djeteta sa poteškoćama u razvoju
79.	Postavljanje koferdama ili retraktora
80.	Površinska anestezija
81.	Preoblikovanje starih amalgamskih ispuna
82.	Preventivna odontomija sa impregnacijom ili ispunom
83.	Preventivne mjere kod trudnica (individualno ili grupno)
84.	Primarna obrada rane
85.	Priprema roditelja i djeteta za rad u općoj anesteziji
86.	Privremeno punjenje kanala (biološko) po kanalu
87.	Provjera higijene usta, motivacija i instrukcija za održavanje oralne higijene
88.	Provođenje i analiza stomatološke ankete po pacijentu
89.	Prva pomoć kod dentalgije
90.	Prva pomoć kod višestrukih povreda zuba kod djece
91.	Prvi pregled djeteta koje ima hroničnu bolest, fizičke poteškoće ili mentalno oboljenje
92.	Prvi pregled djeteta sa poteškoćama u razvoju
93.	Prvi pregled specijaliste(anamneza, evidencija zatečenog stanja, detekcija razvojnih poremećaja)
94.	Rad sa trudnicama koja imaju hronične bolesti, fizičke poteškoće I mentalna oboljenja
95.	Replantacija, reimplantacija sa endodonskom opskrbom (imobilizacija posebno)
96.	Repozicija luksirane donje vilice
97.	Repozicija subluksiranog zuba (imobilizacija posebno)
98.	Revizija punjenja kanala korjena (po kanalu)
99.	Savjetovanje s odgajateljima i učiteljima u posebnim skupinama djece u školi)
100.	Savjetovanje trudnica grupno
101.	Savjetovanje trudnica individualno
102.	Savjetovanje vezano za navike u ishrani (dijetetski režim)
103.	Skidanje starog ispuna
104.	Specijalistički konsultativni pregled
105.	Sprovodna anestezija
106.	Stomatološke usluge kod rizične trudnoće
107.	Stomatološki pregled u otkrivanju fokalnih žarišta
108.	Stomatološko odgojno predavanje - mala grupa (do 20 osoba)
109.	Stomatološko odgojno predavanje - velika grupa (više od 20 osoba) Namijenjeno: škola za trudnice, učenici u osnovnim i srednjim školama
110.	Stručno medicinski nalaz kod povreda zuba i vilica
111.	Terapija alveolitisa po posjeti
112.	Terapija gingivitisa, stomatitisa i heilitisa sa aplikacijom lijeka po posjeti
113.	Testiranje (detekcija) plaka grupno i određivanje indeksa OH
114.	Testiranje (detekcija) plaka individualno i određivanje indeksa OH
115.	Topikalna fluoridacija jonoforezom
116.	Topikalna fluoridacija lakom (obje čeljusti)
117.	Tretman djeteta u općoj anesteziji
118.	Tretman pacijenta u stanju sinkope
119.	Uklanjanje diskoloracije zuba (izbjeljivanje vitalnih zuba)
120.	Uklanjanje kamenca po luku
121.	Uklanjanje mekih naslaga po pacijentu
122.	Uklanjanje splinta
123.	Uklanjanje zalomljene igle u korjenu
124.	Uputnica, recept,
125.	Uputstvo za primjenu špatule
126.	Vađenje mliječnog zuba (prijevremeno - neresorbirani korjenovi)

127.	Vađenje stalnog zuba
128.	Vađenje vidljivog I frakturiranog korjena po zubu; komplicirano vađenje zuba
129.	Visoka vitalna amputacija pulpe zuba sa nedovršenim rastom korjena
130.	Višepovršinski ispun od glass jonomer cementa
131.	Višeseansno kanalsko liječenje zuba sa nedovršenim rastom korjena (po seansi)
132.	Vitalna amputacija pulpe
133.	Vođenje obaveznih evidencija dnevno
134.	Zalijevanje (pečaćenje) fisura po zubu (preventivni ispun po zubu)

Očekivani broj usluga po korisniku	2,4
Prosječno trajanje usluge	17 min
Broj korisnika na jedan tim	10.800

6.10. STOMATOLOŠKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ODRASLIH (PREKO 19 G)

Stomatološka djelatnost radi na poslovima očuvanja i unapređenja zdravlja, suzbijanja, sprječavanja i liječenja bolesti usta, usne šupljine, zuba i čeljusti. Mjere stomatološke zdravstvene zaštite usmjerene su na:

- ✓ Prevenciju nastanka bolesti zuba i usta
- ✓ Otkrivanje, sprječavanje i liječenje karijesa, bolesti pulpe i korjena zuba
- ✓ Otkrivanje, sprječavanje i liječenje bolesti usta

Stomatološku zdravstvenu zaštitu zuba i usta odraslih sprovodi radni tim na 3.500 korisnika u sastavu:

- 1 doktor stomatologije
- 1 stomatološka sestra SSS.

Godišnja vrijednost naknade za program rada tima iznosi 81.400 bodova. Godišnja vrijednost naknade za pružanje broj 1-10 iz nomenklature usluga zdravstvene zaštite usta i zuba za odrasle iznosi 8.140 bodova.

U okviru stomatološke zdravstvene zaštite odraslih, timovi bi trebali osiguranicima sa područja općine Vareš, pružati usluge sa sljedeće liste, u zavisnosti od potreba i zahtijeva.

Na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja finaisraju se samo usluge označene *, odnosno usluge pod rednim brojevima 1-10.

RB	USLUGA
1.	* Antišok terapija
2.	* Aplikacija infiltracione pleksus anestezije
3.	* Aplikacija sprovodne anestezije
4.	* Aplikacija topikalne anestezije
5.	* Hemostatza nakon ekstrakcije zuba u ponovnoj intervenciji
6.	* Incija apcesa intraoralno
7.	* Pregled osobe u stanju bola (kratak ili djelomični)
8.	* Prva pomoć kod dentalgija (trepanacija, ekstrakcija)
9.	* Prva pomoć kod traumatskih povreda zuba
10.	* Tretman pacijenta u stanju sinkope
11.	Amalgamska nadogradnja
12.	Amalgamski ispun dvije površine
13.	Amalgamski ispun jedna površina
14.	Amalgamski ispun tri površine
15.	Analiza RTG snimka
16.	Artikulacija previsnih ispuna (po površini zuba)
17.	Bijeljenje diskolorirane krune avitalnih zuba, po zubu i po seansi
18.	Definitivno punjenje korjenskog kanala po kanalu (klasična metoda lateralne kondenzacije)
19.	Direktni kompozitni inlay na dvije površine
20.	Direktni kompozitni inlay na jednoj površini
21.	Direktni kompozitni inlay na tri površine
22.	Direktno prekrivanje pulpe
23.	Dvopovršinski glas jonomerni ispun
24.	Edukacija putem medija (radio, TV, novine, internet), brošure, časopisi, plakati...)
25.	Ekstrakcija stalnog zuba
26.	Ekstrakcija vidljivog i fraktuiranog korjena zuba
27.	Fluoridacija pomoću individualne kašike, oba luka

28.	Indirektno prekrivanje pulpe
29.	Informisanje pacijenta o toku liječenja/intervenciji
30.	Ispitivanje vitaliteta, po zubu
31.	Jednopovršinski glas jonomerni ispun
32.	Keramički inlay dvije površine
33.	Keramički inlay jedna površina
34.	Keramički inlay tri površine
35.	Kompozitna nadogradnja molara
36.	Kompozitna nadogradnja prednjih zuba
37.	Kompozitna nadogradnja premolara
38.	Kompozitni ispun dvije površine
39.	Kompozitni ispun jedna površina
40.	Kompozitni ispun tri površine
41.	Kontrola plaka bojenjem i određivanje plak indeksa sa zapisom (oba luka)
42.	Kontrolni pregled
43.	Kratak pregled osobe koja zahtijeva poseban tretman (hronične bolesti, fizičke poteškoće, mentalna oboljenja)
44.	Liječenje inficiranih korjenskih kanala, po kanalu
45.	Medikacija korjenskog kanala, biološko punjenje, po kanalu
46.	Metalni (zlatni) inlay na dvije površine
47.	Metalni (zlatni) inlay na jednoj površini
48.	Metalni (zlatni) inlay na tri površine
49.	Mortalna amputacija pulpe
50.	Mortalna ekstirpacija pulpe po korjenskom kanalu
51.	Nanošenje F - laka, do tri zuba
52.	Nanošenje otopine, želea NaF, oba luka
53.	Oblikovanje labijalne ili bukalne površine kompozitnim materijalom
54.	Obrada i analiza podataka nakon ciljanih i preventivnih pregleda -stanje oralnog zdravlja (mjesečno)
55.	Određivanje indeksa gingivalnog krvarenja sa zapisom (npr. PBI). (oba luka)
56.	Pisani stomatološki nalaz
57.	Poliranje amalgamskog ispuna (po pacijentu, po posjeti)
58.	Ponovni pregled
59.	Preoblikovanje starih amalgamskih ispuna
60.	Preoblikovanje starog kompozita u svrhu postizanja okluzalnog uravnoteženja
61.	Preoperativno definitivno punjenje korijenskih kanala, po kanalu
62.	Preventivni pregled
63.	Privremeni ispuni cementima (fosfat, GJC, IRM...)
64.	Privremeno zatvaranje kaviteta sa standardnim materijalom (provis, cavit...)
65.	Profesionalno čišćenje profilaktičkom pastom, po luku
66.	Protetski radovi prema potrebi (ukoliko nema specijaliste stomatološke protetike-vidjeti protetiku)
67.	Provjera higijene usta, motivacija i instrukcija za održavanje oralne higijene
68.	Prvi pregled (anamneza, evidencija zatečenog stanja)
69.	Radikularni kolčić (fiberglass), po kočiću
70.	Radikularni vijak, po korjenskom kanalu
71.	Ručna obrada korjenskog kanala, po kanalu
72.	Saradnja sa drugim sektorima (socijalna zaštita, obrazovanje, policija)
73.	Saradnja sa specijalistima i drugim službama zdravstvene zaštite (OM, pedijatrija, ginekologija, patronaža...)
74.	Savjetovanje dr stomatologije sa specijalistima
75.	Serijski (ciljani) pregled
76.	Stomatološko odgojno predavanje - mala grupa (do 20 osoba)
77.	Stomatološko odgojno predavanje - velika grupa (više od 20 osoba)
78.	Terapija alveolitisa po posjeti
79.	Terapija gingivitisa, po seansi
80.	Topikalna fluoridacija / tekućina ili gel /, po zubu
81.	Topikalna fluoridacija lakom, po luku
82.	Tropovršinski glas jonomerni ispun
83.	Ugradnja parapulparnog kočića, po kočiću

84.	Uklanjanje konkremenata sa zuba na kojim se planira terapija
85.	Uklanjanje mekih naslaga sa zuba na kojem se planira intervencija, po zubu
86.	Uklanjanje supragingivalnog kamenca po luku
87.	Uputnica, recept
88.	Vitalna amputacija pulpe
89.	Vitalna ekstirpacija pulpe po korjenskom kanalu
90.	Vođenje obaveznih evidencija dnevno

*Usluge finansirane iz obaveznog zdravstvenog osiguranja (redni broj: 1 - 10)

Očekivani broj usluga po korisniku	2,3
Prosječno trajanje usluge	15 min
Broj korisnika na jedan tim	3.500

Kako se iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja finansira svega 10% ukupnog obima rada tima, stvarni broj potrebnih timova koji bi se angažovali puno radno vrijeme je 10 puta manji.

6.11. LABORATORIJSKA DJELATNOST

Laboratorijska djelatnost medicinskoj praksi pruža kvantitativno izražene informacije o bolesniku što omogućava egzaktniju prevenciju, dijagnostiku, terapiju i prognozu bolesti.

Laboratorij ne razvija svoje sopstvene zdravstvene programe i ne sprovodi samostalne aktivnosti usmjerene na sprječavanje i borbu protiv bolesti. Ona sudjeluje, kao vrlo bitan faktor, u provođenju zdravstvenih programa i odvijanju svakodnevnih poslova u dijagnostici i terapiji oboljenja.

PROGRAMSKI ZADACI

- Uzimanje materijala za laboratorijske pretrage
- Izvođenje laboratorijskih testova na bazi usvojenih standarda i metoda rada
- Interpretacija dobivenih nalaza
- Redovna kontrola rada pomoću odgovarajućih standarda
- Redovna kontrola uzoraka krvi, seruma i drugog biološkog materijala
- Sprovođenje svih dijagnostičkih postupaka iz domena primarne zdravstvene zaštite
- Kontinuirano stručno usavršavanje djelatnika

Laboratorijsko dijagnostička djelatnost se organizuje kroz biohemijsko-hematološki laboratorij. On u svom sastavu može imati priručne laboratorije dislocirane u mjesnim zajednicama, radnim kolektivima, školama i drugim zdravstvenim lokalitetima u kojima je organizovana primarna zdravstvena zaštita na nivou tima ljekara opće medicine ili specijaliste.

Laboratorijsku djelatnost osigurava jedan radni tim na 35.000 osiguranika.

Sastav tima:

- 1 specijalista medicinske biohemije (doktor medicine ili mr.farmacije ili inženjer medicinske biohemije), a ako nema ovog kadra, ing. laboratorijske dijagnostike drugi ciklus VSS studija ili VSS VII stepen ili dipl.ing. medicinske biohemije drugi ciklus VSS studija ili VSS VII stepen
- 0,5 laborant sa završenim prvim ciklusom VSS ili VŠS VI stepen
- 6 medicinska sestra/tehničar - laborant SSS

Godišnja vrijednost naknade za program rada tima iznosi 252.400 bodova.

U okviru laboratorijske dijagnostike primarnog nivoa, timovi bi trebali osiguranicima sa područja općine Vareš, pružati usluge sa sljedeće liste, u zavisnosti od potreba i zahtjeva:

Zajedničke opšte laboratorijske usluge

RB	USLUGA
1.	Uzorkovanje kapilarne krvi kod odraslih (mikrouzorkovanje)
2.	Uzorkovanje kapilarne krvi kod djece (mikrouzorkovanje)
3.	Uzorkovanje venske krvi kod odraslih (venepunkcija)
4.	Uzorkovanje venske krvi kod djece (venepunkcija)
5.	Uzorkovanje krvi u kući bolesnika

6.	Prijem uzorka, kontrola kvaliteta uzorka i priprema uzorka za laboratorijska ispitivanja *
7.	Prijem i kontrola kvaliteta uzorka i priprema uzorka za zamrzavanje, skladištenje i transport **

*Usluga prethodi i obavezni je dio svake laboratorijske analize

**Usluga prethodi i obavezni je dio svake laboratorijske analize kod koje je neophodno zamrzavanje, skladištenje i transport uzorka

Biohemijske analize

Biohemijske analize u serumu

RB	USLUGA
1.	Alanin aminotransferaza (ALT) u serumu - spektrofotometrija
2.	Albumin u serumu - spektrofotometrija
3.	Alfa-amilaza u serumu - POCT metodom
4.	Alkalna fosfataza (ALP) u serumu - POCT metodom
5.	Aspartat aminotransferaza (AST) u serumu - POCT metodom
6.	Bilirubin (direktan) u serumu - POCT metodom
7.	Bilirubin (ukupan) u serumu - POCT metodom
8.	C-reaktivni protein (CRP) u serumu - imunoturbidimetrijom
9.	Fosfor, neorganski u serumu - POCT metodom
10.	Gama-glutamil transferaza (gama-GT) u serumu - spektrofotometrija
11.	Glukoza u serumu - POCT metodom
12.	Željezo u serumu
13.	Hloridi u serumu - jon- selektivnom elektrodom (ISE)
14.	Hloridi u serumu - POCT metodom
15.	Holesterol (ukupan) u serumu - spektrofotometrijom
16.	Holesterol, HDL- u serumu - POCT metodom
17.	Holesterol, HDL- u serumu - spektrofotometrija
18.	Holesterol, LDL- u serumu - POCT metodom
19.	Holesterol, LDL- u serumu - spektrofotometrijom
20.	Kalcijum u serumu - POCT metodom
21.	Kalcijum u serumu - spektrofotometrijom
22.	Kalijum u serumu - jon- selektivnom elektrodom (ISE)
23.	Kalijum u serumu - plamena fotometrija
24.	Kalijum u serumu - POCT metodom
25.	Kreatinin u serumu - POCT metodom
26.	Kreatinin u serumu- spektrofotometrijom
27.	Laktat dehidrogenaza (LDH) u serumu - spektrofotometrija
28.	Laktat dehidrogenaza (LDH) u serumu - POCT metodom
29.	Mokraćna kiselina u serumu - POCT metodom
30.	Mokraćna kiselina u serumu - spektrofotometrija
31.	Natrijum u serumu - POCT metodom
32.	Natrijum u serumu - plamena fotometrija
33.	Natrijum u serumu, jon- selektivnom elektrodom (ISE)
34.	Proteini (ukupni) u serumu - spektrofotometrijom
35.	TIBC (ukupni kapacitet vezivanja željeza) u serumu
36.	Trigliceridi u serumu - POCT metodom
37.	Trigliceridi u serumu - spektrofotometrija
38.	UIBC (nezasićeni kapacitet vezivanja željeza) u serumu
39.	Urea u serumu - POCT metodom
40.	Urea u serumu - spektrofotometrijom

Biohemijske analize u plazmi

RB	USLUGA
1.	Alanin aminotransferaza (ALT) u plazmi - POCT metodom
2.	Alfa-amilaza u plazmi-POCT metodom
3.	Alkalna fosfataza (ALP) u plazmi-POCT metodom
4.	Aspart aminotransferaza (AST) u plazmi - POCT metodom
5.	Gama-glutamil transferaza (gama-GT) u plazmi - POCT metodom
6.	Glukoza u plazmi - POCT metodom

Biohemijske analize u urinu (prvom jutarnjem)

RB	USLUGA
1.	Alfa-amilaza u urinu
2.	Bilirubin u urinu kva litativno
3.	Cjelokupni hemijski pregled, relativna gustina i sediment urina - automatski sa digitalnom protočnom mikroskopijom
4.	Cjelokupni pregled, relativna gustina urina - automatski
5.	Fizičko- hemijski pregled urina - ručno
6.	Glukoza u urinu
7.	Hemoglobin (krv) u urinu
8.	Ketonska tjela (aceton) u urinu
9.	Laki lanci imunoglobulina (Bence-Jones) u urinu
10.	pH urina
11.	Proteini (frakcije proteina) u urinu - elektroforezom na gelu
12.	Proteini u urinu
13.	Proteini u urinu - imunoelektroforezom
14.	Proteini u urinu - sulfosalicilnom kiselinom
15.	Proteini u urinu - zagrevanjem
16.	Sediment urina
17.	Test na trudnoću u urinu
18.	Urobilinogen u urinu kvalitativno

Biohemijske analize u fecesu

RB	USLUGA
1.	Hemoglobin (krv) (FOBT) u fecesu - imuno-hemijski
2.	Hemoglobin (krv) (FOBT) u fecesu - enzimski
3.	Masti u fecesu
4.	Nesvarena mišićna vlakna u fecesu
5.	Skrob u fecesu

Hematološke analize

Opće hematološke analize u krvi

RB	USLUGA
1.	Krvna slika (Er, Le, Hct, Hb, Tr, MCV, MCH, MCHC)
2.	Krvna slika (Er, Le, Hct, Hb, Tr, MCV, MCH, MCHC, DKS-diferencijalna krvna slika)
3.	Leukocitarna formula (LeF) – ručno DKS
4.	Određivanje broja eritrocita (Er) u krvi
5.	Određivanje broja leukocita (Le) u krvi
6.	Određivanje broja trombocita (Tr) u krvi

Hematoloske analize koagulacije u krvi/ plazmi

RB	USLUGA
1.	Aktivirano parcijalno tromboplastinsko vrijeme (aPTT) u plazmi - koagulometrijski
2.	Fibrinogen u plazmi
3.	Fibrinogen u plazmi - spektrofotometrijski
4.	INR - za praćenje antikoagulantne terapije u plazmi
5.	Protrombinsko vrijeme (PT)
6.	Vrijeme krvarenja (Duke)

Očekivani broj usluga po korisniku	0,85
Prosječno trajanje usluge	16 min
Broj korisnika na jedan tim	35.000

6.12. ZAŠTITA MENTALNOG ZDRAVLJA NA PRIMARNOM NIVOU

Procjenu veličine opterećenja zbog poremećaja mentalnog zdravlja je vrlo teško odrediti prije svega zbog problema definisanja granica mentalnog zdravlja. Izvjestan broj osoba pokazuje manje ili više fizičke, mentalne, emocionalne ili socijalne devijacije od standardnih karakteristika.

Zaštita mentalnog zdravlja na primarnom nivou osigurava promociju i prevenciju mentalnog zdravlja kao i rehabilitaciju mentalno oboljelih osoba.

Osnovni cilj zaštite zdravlja duševno oboljelih, oštećenih i povrijeđenih osoba jeste:

- unapređenje njihovog psihosocijalnog zdravlja uz pristupačnije službe za zaštitu i rehabilitaciju psihofizičkog zdravlja
- smanjiti prevalencu i negativan uticaj problema mentalnog zdravlja na opšte zdravlje
- razviti sposobnost ljudi da se nose sa stresnim situacijama u životu
- smanjenje stope samoubistava.

Zaštitom mentalnog zdravlja na primarnom nivou smanjuje je trajanje hospitalizacije ovih pacijenata, smanjuju se liste čekanja, što omogućava osiguranje pomoći većem broju korisnika.

PROGRAMSKI ZADACI

- Razvoj zdravstvenih i rehabilitacionih usluga na nivou zajednice
- Implementacija mentalnog zdravstvenog programa prihvatljivog svim ljudima u zajednici
- Prevencija razvoja psihopatologije u regiji
- Podrška njegovateljima osoba sa mentalnim poremećajem
- Angažovanje na sprječavanju ponašanja lošeg po zdravlje, posebno zloupotreba droga
- Ustanovljenje zdravstveno socijalnih potreba osoba sa mentalnim poremećajima

Radni tim osigurava usluge za 55.000 osiguranika.

Sastav tima:

- 1 specijalista neuropsihijatar/psihijatar
- 2 diplomirana psihologa drugi ciklus VSS ili VSS VII stepen
- 1 diplomirani socijalni radnik drugi ciklus VSS ili VSS VII stepen
- 1 medicinska sestra/tehničar sa završenim prvim ciklusom VSS ili VŠS VI stepen
- 2 medicinske sestre/tehničari SSS
- 1 okupacioni terapeut sa završenim prvim ciklusom VSS ili VŠS VI stepen

Godišnja vrijednost naknade za program rada tima iznosi 280.300 bodova.

U okviru zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja, timovi bi trebali osiguranicima sa područja općine Vareš, pružati usluge sa sljedeće liste, u zavisnosti od potreba i zahtjeva.

RB	USLUGA
	USLUGE PROCJENE/ OBRUDE
1.	Kontrolni psihijatrijski pregled
2.	Prvi psihijatrijski pregled
3.	Psihijatrijska analiza sa davanjem mišljenja
4.	Psihijatrijski intervju
5.	Psihijatrijski intervju s pratnjom
6.	Psihijatrijski pregled u suradnoj psihijatriji (konsultativni pregled)
	PROCJENA SOMATSKOG STANJA

7.	Biohemijski skrining testovi
8.	Elektroencefalografija – EEG
9.	Kompjuterizirana tomografija mozga - CT
10.	Neurološka procjena
11.	Opća somatska procjena/zdravstveni monitoring
12.	Praćenje koncentracije Litija u krvi
13.	Praćenje koncentracije stabilizatora raspoloženja u krvi
14.	Skrining test urina i pljuvačke na lijekove i psihoaktivne supstance
	PSIHOLOŠKA I PSIHOSOCIJALNA PROCJENA
15.	Davanje psihološke analize i nalaza
16.	Ekspertiza socijalnog radnika
17.	Eksploracija ličnosti projektivnim tehnikama
18.	Intervju okupacionog terapeuta
19.	Intervju psihologa
20.	Intervju psihologa sa pratiocem
21.	Opservacija djeteta
22.	Procjena brige za sebe
23.	Procjena edukacije
24.	Procjena efekata terapijskih postupaka upotrebom ocjenskih kliničkih skala
25.	Procjena efekta okupacione terapije
26.	Procjena fizičkog životnog okruženja
27.	Procjena funkcioniranja u okruženju/procjena relacija
28.	Procjena intelektualnih sposobnosti djeteta
29.	Procjena intelektualnih sposobnosti pri kategorizaciji djece ometene u psihofizičkom razvoju
30.	Procjena intelektualnih sposobnosti za odrasle
31.	Procjena ishrane
32.	Procjena kognitivne i izvršne funkcije
33.	Procjena medikacije
34.	Procjena mentalnog propadanja i oštećenja
35.	Procjena mentalnog statusa
36.	Procjena na alkohol i druge psihoaktivne supstance
37.	Procjena porodice
38.	Procjena održavanja zdravlja i oporavka
39.	Procjena pojedinih psihički funkcija za djecu
40.	Procjena pojedinih psihički funkcija za odrasle
41.	Procjena ponašanja
42.	Procjena psihomotornog razvoja djeteta
43.	Procjena radnog okruženja
44.	Procjena rizika
45.	Procjena roditeljskih vještina
46.	Procjena slobodnog vremena/rekreacije
47.	Procjena starenja
48.	Procjena strukture ličnosti – eksploracija ličnosti
49.	Procjena upravljanja finansijama
50.	Procjena vođenja i održavanja domaćinstva
51.	Psihološka procjena efekata terapijskih postupaka
52.	Psihološka procjena sposobnosti za posao
53.	Socijalna anketa
54.	Socioanamnestički intervju u zajednici
55.	Spiritualna/religiozna procjena
56.	Završni intervju psihologa
	SOMATSKE/BIOLOŠKE INTERVENCIJE
57.	Intramuskularna primjena psihofarmaka
58.	Intravenozna primjena psihofarmaka
59.	Liječenje psihofarmacima u kućnim uslovima
60.	Oralna primjena psihofarmaka

61.	Primjena psihofarmaka u depo obliku
62.	Rana intervencija psihofarmacima*
63.	Supstituciona terapija u dugoročnom programu održavanja
64.	Supstituciona terapija u kratkoročnom programu održavanja
FIZIČKE SIGURNOSNE INTERVENCIJE	
65.	Hitna sedacija
66.	Manuelna neutralizacija agresije pacijenta
PSIHOLOŠKE INTERVENCIJE	
67.	Bihevioralna psihoterapija
68.	Desenzitiziranje i reprocesiranje pokretima očiju (EMDR)
69.	Druge psihoterapije
70.	Gestalt psihoterapija (grupna)
71.	Gestalt psihoterapija (individualna)
72.	Grupna kognitivno-bihevioralna psihoterapija (KBT)
73.	Individualna kognitivno-bihevioralna psihoterapija (KBT)
74.	Intervencija u krizi
75.	Intervencija u krizi kod ovisnika o alkoholu i psihoaktivnim supstancama
76.	Kognitivna psihoterapija
77.	Krizna intervencija u suradnoj psihijatriji
78.	Obiteljska terapija
79.	Psihološka podrška bolesnicima u palijativnoj njezi
80.	Psihoterapijski intervju
81.	Savjetovanje u suradnoj psihijatriji
82.	Sugestivne psihoterapije
83.	Suportivno-verbalna individualna psihoterapija
84.	Terapija para/partnerska terapija
85.	Transakciona analiza (grupna)
86.	Transakciona analiza (inividualna)
SAVJETOVANJE I PSIHOEDUKACIJA	
87.	Duhovno savjetovanje
88.	Grupna psihoedukacija
89.	Grupno psihosocijalno savjetovanje
90.	Intervencija u kriznoj situaciji u lokalnoj zajednici.
91.	Partnersko savjetovanje
92.	Promotivno savjetovanje
93.	Psihoedukacija ovisnika o alkoholu i psihoaktivnim supstancama
94.	Psihoedukacija članova obitelji ovisnika o alkoholu i psihoaktivnim supstancama
95.	Rad u lokalnoj zajednici (škola, mjesna zajednica, itd.)
96.	Savjetodavni intervju (Carl Rogers)
97.	Savjetovanje članova obitelji ovisnika o alkoholu i psihoaktivnim supstancama
98.	Savjetovanje ili edukacija u vezi sa problemom kockanja ili klađenja
99.	Savjetovanje ili edukacija vezana za ishranu
100.	Savjetovanje kod gubitka ili žalovanja
101.	Savjetovanje o resursima u zajednici
102.	Savjetovanje u kriznoj situaciji/kriznom događaju
103.	Savjetovanje vezano za zlostavljanje
TRENING VJEŠTINA I OKUPACIONA TERAPIJA	
104.	Art terapija
105.	Biblioterapija
106.	Grupa za samopomoć
107.	Grupna sportsko/rekreativna terapija
108.	Muzikoterapija
109.	Radna rehabilitacija
110.	Radna terapija
111.	Rehabilitacija kod alkoholizma
112.	Rehabilitacija kod ovisnosti o drogama
113.	Rekreativna terapija
114.	Terapija plesom

115.	Trening kognitivne adaptacije
116.	Trening psiholoških vještina (individualno ili grupno)
117.	Trening socijalnih vještina
USLUGE KOORDINIRANE BRIGE	
118.	Evaulacija i redefiniranje plana koordinirane brige/case management
119.	Izrada plana koordinirane brige/case management
120.	Procjena indikacija koordinirane brige/case management za pacijente sa dualnim dijagnozama i multiplim potrebama
121.	Timska obrada pacijenta
DRUGE USLUGE	
122.	Vanbolnički nadzor forenzičkih pacijenata
123.	Aktivnosti podrške porodici ili skrbniku
124.	Balintova grupa
125.	Edukacija osoblja
126.	Grupna podrška osoblju u suradnoj psihijatriji
127.	Individualna podrška osoblju u suradnoj psihijatriji
128.	Istraživanje/ stručno i naučno istraživanje
129.	Kućna posjeta
130.	Planiranje intersektorskih i interdisciplinarnih usluga
131.	Pratnja pacijenta
132.	Telefonske konsultacije i intervencije
133.	Timska obrada porodice pacijenta
134.	Zakonske obaveze/dužnosti
INTERVENCIJE	
135.	ABA terapija – primjenjena bihevioralna analiza
136.	Druge terapijske tehnike za djecu sa pervazivnim razvojnim poremećajima
137.	Grupna obiteljska terapija
138.	Grupna partnerska terapija
139.	Kreativna psihoterapija (individualno ili grupno)
140.	Psihostimulacija ranog psihomotornog razvoja djeteta
141.	Terapija senzorne integracije
PSIHOSOCIJALNO SAVJETOVANJE I PSIHOEDUKACIJA	
142.	Psihoterapeutska konsultacija
143.	Supervizija (individualna i grupna)
144.	Supervizija tima
USLUGE PSIHOLOGA	
145.	Analitički usmjerena psihoterapija
146.	Ekspertiza psihološkog stanja kod djece sa posebnim potrebama
147.	Individualna površna terapija
148.	Intervju psihologa
149.	Prikupljanje podataka sa psihološkim testovima i metodama kategorije A (testovi: P, TRL, BTI, DAT, TMO, SPP3)
150.	Prikupljanje podataka sa psihološkim testovima i metodama kategorije B (testovi: D-48, LB, PM, AV, DAT, EOVS)
151.	Prikupljanje podataka sa psihološkim testovima i metodama kategorije C (testovi: WB, WISC, OI, FPI, APQ, PIE)
152.	Prikupljanje podataka sa psihološkim testovima i metodama kategorije D (Rošahov dijagnostički test, PPM, usmjereni dijagnostički intervju, neuropsihološka analiza)
153.	Psihološki tretman porodice

Očekivani broj usluga po korisniku	-
Prosječno trajanje usluge	-
Broj korisnika na jedan tim	55.000

6.13. FIZIKALNA REHABILITACIJA NA PRIMARNOM NIVOU

Fizikalna rehabilitacija na primarnom nivou osigurava promociju zdravlja, prevenciju invaliditeta kao i fizikalnu rehabilitaciju, te brigu i pomoć onesposobljenim. Osnovni cilj ovih centara je onesposobljenim osobama omogućiti da vode socijalno, ekonomski i mentalno ispunjen život potpomognut posebnim aranžmanima koji poboljšavaju njihove relativne fizičke, socijalne i ekonomske mogućnosti. Centar onesposobljenima pomaže da razviju svoj zdravstveni potencijal, promoviše pozitivni stava društva prema onesposobljenima i stvaranje nehendikepiranog okruženja.

PROGRAMSKI ZADACI

- Razvoj zdravstvenih i rehabilitacionih usluga na nivou zajednice
- Promocija pozitivnog stava društva prema hendikepiranim licima
- Podrška razvoju nehendikepirajućeg okruženja
- Promocija nezavisnog života onesposobljenih lica putem rehabilitacije i podrške
- Podrška njegovateljima onesposobljenih osoba
- Ustanovljenje zdravstveno socijalnih potreba

Uspostavljanjem centara za fizikalnu rehabilitaciju smanjuje se trajanje hospitalizacije ovih pacijenata, smanjuju se liste čekanja, što omogućava osiguranje pomoći većem broju korisnika.

Radni tim osigurava usluge za 40.000 osiguranika.

Sastav tima:

- 1 doktor medicine specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije
- 1 fizioterapeut sa završenim prvim ciklusom VSS ili VŠS VI stepen – fizioterapeutskog smjera
- 1 okupacioni terapeut sa završenim prvim ciklusom VSS ili VŠS VI stepen
- 4 fizioterapeuta SSS
- 1 medicinska sestra/tehničar SSS
- 0,5 defektolog-logoped sa završenim prvim ciklusom VSS ili VŠS VI stepen

Godišnja vrijednost naknade za program rada tima iznosi 293.100 bodova.

U okviru zdravstvene zaštite fizikalne rehabilitacije, timovi bi trebali osiguranicima sa područja općine Vareš, pružati usluge sa sljedeće liste, u zavisnosti od potreba i zahtjeva:

RB	USLUGA
1	Aktivne vježbe i vježbe protiv otpora
2	Aparaturna masaža
3	Cetvoročelijska kupka
4	Diadinamske struje
5	Dinamometrija
6	Ekspertiza socijalnog radnika
7	Elektroforeza
8	Elektromagnetna terapija
9	Elektrostimulacija mišića

10	Faradizacija
11	Funkcionalna procjena lokomotornog sistema
12	Galvanizacija
13	Grupne vježbe u sali
14	Interferentne struje
15	Intervencija kod ranih komunikacijskih teškoća
16	Intervju socijalnog radnika
17	Izometrijske vježbe – segmentne
18	Kinezi terapija kod deformacija kičmenog stuba i grudnog koša djece
19	Kinezi terapija kod djece sa deformacijom ekstremiteta
20	Kinezi terapija kod djece sa posturalnom insuficijencijom
21	Klasicna elektrodijagnostika za intervacionu zonu jednog ili vise nerava
22	Kompleksni kombinovani tretman skolioza
23	Kompleksni respiratorni kinezi tretman
24	Krioterapija i krio masaza
25	Laser terapija
26	Laser terapija po refleksnim zonama
27	Lokalni tretman dekubitalnih ulkusa i primjena fizikalnih agenasa po jednoj dekubitalnoj promjeni
28	Manuelna limfna drenaza
29	Manuelna segmentna masaža
30	Manuelni mišićni test po ekstremitetu
31	Mjerenje duzine i obima ekstremiteta
32	Mjerenje obima pokreta zglobova
33	Mjerenje obima pokreta zglobova kod RA
34	Obuka hoda sa pomagalom
35	Obuka pacijenta specificnim zastitnim položajem tijela
36	Određivanje krive I/T za jedan ili vise zivaca kod djece i odraslih
37	Okupaciona terapija prema kliničkim indikacijama (po tretmanu)
38	Opste kondicione vježbe
39	Osposobljavanje u stanu bolesnika – kućno liječenje
40	Parafino, parafango – terapija
41	Pasivne i potpomognutne segmentne vježbe
42	Ponovni pregled
43	Posturalna drenaza bronhopulmonalnog trakta
44	Procjena jezičnih sposobnosti (Logoped)
45	Procjena komunikacijskih sposobnosti (Logoped)
46	Procjena predčitalačkih vještina (Logoped)
47	Procjena razvoja govora (Logoped)
48	Procjena senzorne integracije kod djece s teškoćama u razvoju
49	Procjena školskih vještina (Logoped)
50	Procjena tečnosti govora (brzopletost, mucanje)
51	Prvi pregled
52	Radno-terapijske intervencija
53	Rehabilitacijski postupci govora kod djece s posebnim potrebama
54	Skola bola u ledjima
55	Sonoforeza
56	Stimulacija ostećenih funkcija CNS specificnim tehnikama: Vojta, Bobath, Kabath i dr.
57	Stimulativne vježbe kod riziko beba
58	Terapija govora
59	Terapija igrom sa djecom i vježbe na spravama
60	Terapija jezičnih teškoća
61	Terapija slušanja
62	Test aktivnosti svakodnevnog zivota
63	Transkutana nervna stimulacija (TENS)
64	Tretman infracrvenim, ultravioletnom i polariziranim svjetlom
65	Tretman lezija nervus facijalisa
66	Ultrazvuk (svi oblici aplikacija)
67	Uvježbavanje aktivnosti svakodnevnog zivota prema patoloskom stanju

68	Vježba hoda
69	Vježbe disanja (svi tipovi)
70	Vježbe koordinacije, korekcije i automatizacije balansa i hoda
71	Vježbe za cirkulaciju donjih ekstremiteta po Allan-Burgeru
72	Vježbe za cirkulaciju kod pacijenata sa amputacijom
73	Vježbe za jačanje miškulature karličnog dna

Očekivani broj usluga po korisniku	-
Prosječno trajanje usluge	-
Broj korisnika na jedan tim	40.000

6.14. RADIOLOŠKA DIJAGNOSTIČKA DJELATNOST PRIMARNOG NIVOVA

Radiološka dijagnostička djelatnost medicinskoj praksi pruža kvantitativno izražene informacije o bolesniku što omogućava egzaktniju prevenciju, dijagnostiku, terapiju i prognozu bolesti.

Radiološka dijagnostika ne razvija svoje sopstvene zdravstvene programe i ne sprovodi samostalne aktivnosti usmjerene na sprječavanje i borbu protiv bolesti. Ona sudjeluje, kao vrlo bitan faktor, u provođenju zdravstvenih programa i odvijanju svakodnevnih poslova u dijagnostici i terapiji oboljenja.

Radiološku dijagnostičku djelatnost primarnog nivoa na 100.000 osiguranih lica osigurava radni tim u sastavu:

- 1 dr.med.spec.radiodijagnostike
- 4 inženjer rtg dijagnostike prvi ciklus VSS ili rtg tehničar VŠS VI stepen

Godišnja vrijednost naknade za program rada tima iznosi 205.800 bodova.

U okviru rtg dijagnostike primarnog nivoa, timovi bi trebali osiguranicima sa područja općine Vareš, pružati usluge sa sljedeće liste, u zavisnosti od potreba i zahtjeva.

USLUGA
Radiografija pluća u jednoj ekspoziciji
Pregledni snimak abdomena sa zdjelicom, nativno
Snimak stranog tijela u bilo kojem organu (osim oka)
Snimanje pojedinih dijelova skeleta, ekstremiteta i karlice-za svaki snimak
Kraniogram
Ciljani Rtg snimak zuba
Panoramski snimak vilice
Čitanje i interpretacija rtg snimka

U okviru ove djelatnosti se vrše radiografska snimanja, koja obavlja rtg tehničar prvi ciklus VSS ili VŠS VI stepen.

Čitanje i interpretaciju rtg snimka vrši doktor medicine specijalista radiodijagnostike, a u slučaju hitnosti, očitavanje nalaza vrši ordinarijus koji je i tražio snimak.

Očekivani broj usluga po korisniku	-
Prosječno trajanje usluge	-
Broj korisnika na jedan tim	100.000

6.15. ULTRAZVUČNA DIJAGNOSTIČKA DJELATNOST PRIMARNOG NIVOVA

Ultrazvučna dijagnostička djelatnost medicinskoj praksi pruža kvantitativno izražene informacije o bolesniku što omogućava egzaktniju prevenciju, dijagnostiku, terapiju i prognozu bolesti.

Ultrazvučna dijagnostika ne razvija svoje sopstvene zdravstvene programe i ne sprovodi samostalne aktivnosti usmjerene na sprječavanje i borbu protiv bolesti. Ona sudjeluje, kao vrlo bitan faktor, u provođenju zdravstvenih programa i odvijanju svakodnevnih poslova u dijagnostici i terapiji oboljenja.

Ultrazvučnu dijagnostičku djelatnost primarnog nivoa na 40.000 osiguranih lica osigurava radni

tim u sastavu:

- 1 dr med.spec. sa završenom edukacijom iz ultrazvučne dijagnostike koja je provedena na radiološko-nastavnoj bazi medicinskog fakulteta ili specijalnoj školi za ultrazvuk priznatoj od medicinskog fakulteta.
- 1 medicinska sestra/tehničar SSS

Godišnja vrijednost naknade za program rada tima iznosi 80.400 bodova.

U okviru ultrazvučne dijagnostike primarnog nivoa, timovi bi trebali osiguranicima sa područja općine Vareš, pružati usluge sa sljedeće liste, u zavisnosti od potreba i zahtjeva:

USLUGA	SADRŽAJ USLUGE
Ultrazvucni pregled kukova kod dojenčadi	Prijem pacijenta, postavljanje pacijenta u odgovarajući položaj, obavljanje ultrazvučnog pregleda, pisanje nalaza, vođenje medicinske dokumentacije
Ultrazvucne pregled gornjeg abdomena (žučna kesa, žučni putevi, jetra, gušterača, slezena)	Prijem pacijenta, postavljanje pacijenta u odgovarajući položaj, obavljanje ultrazvučnog pregleda, pisanje nalaza, vođenje medicinske dokumentacije
Ultrazvucne pregled donjeg abdomena i retroperitoneuma (bubreg, nadbubreg, mokraćna bešika, prostata, retroperitoneum)	Prijem pacijenta, postavljanje pacijenta u odgovarajući položaj, obavljanje ultrazvučnog pregleda, pisanje nalaza, vođenje medicinske dokumentacije
Ultrazvucni pregled mekih tkiva i limfnih žlijezda	Prijem pacijenta, postavljanje pacijenta u odgovarajući položaj, obavljanje ultrazvučnog pregleda, pisanje nalaza, vođenje medicinske dokumentacije
Ultrazvucni pregled štitne i paraštitne žlijezde	Prijem pacijenta, postavljanje pacijenta u odgovarajući položaj, obavljanje ultrazvučnog pregleda, pisanje nalaza, vođenje medicinske dokumentacije

Ultrazvučnu dijagnostiku na primarnom nivou provode doktori medicine specijalisti sa završenom edukacijom iz ultrazvučne dijagnostike koja je provedena na radiološko-nastavnoj bazi medicinskog fakulteta ili specijalnoj školi za ultrazvuk priznatoj od medicinskog fakulteta.

Očekivani broj usluga po korisniku	-
Prosječno trajanje usluge	-
Broj korisnika na jedan tim	40.000

6.16. CENTAR ZA RANI RAST I RAZVOJ

Podrška ranom rastu i razvoju te rane intervencije kod uočenih problema osigurava jedan radni tim na 120.000 osiguranika ukupne populacije.

Sastav tima:

- 1 medicinska sestra/tehničar sa završenim prvim ciklusom VSS ili VŠS VI stepen
- 1 psiholog drugi ciklus VSS ili VSS VII stepen
- 1 logoped drugi ciklus VSS ili VSS VII stepen
- 1 medicinska sestra/tehničar SSS
- 1 okupacioni terapeut sa završenim prvim ciklusom VSS ili VŠS VI stepen

Godišnja vrijednost naknade za program rada ovog tima iznosi 167.200 bodova.

U okviru zdravstvene zaštite predškolske djece iz djelokruga ranog rasta i razvoja, timovi bi trebali osiguranicima sa područja općine Vareš, pružati usluge sa sljedeće liste, u zavisnosti od potreba i zahtjeva:

USLUGA	SADRŽAJ USLUGE
Ciljani pregled djeteta od 0-6 godina radi utvrđivanja odstupanja u rastu i razvoju	Doktor, psiholog, logoped: upostavljanje kontakta sa roditeljima i djetetom, klinički pregled i pregled po sistemima, kontrola podataka iz zdravstvenog kartona, psihološka i logopedska procjena, vođenje medicinske dokumentacije. Medicinska sestra: upostavljanje kontakta sa roditeljem i djetetom, priprema djeteta za pregled i popunjavanje medicinske dokumentacije.
Individualna ili grupna poduka roditelja/staratelja	Edukacija roditelja/staratelja sa naglaskom na kompeticije iz oblasti ranog rasta i razvoja prema postojećem kurikulumu
Kontrolni pregled dojenčeta	Obavlja se radi kontrole zdravstvenog stanja i efikasnosti predloženih i preduzetih mjera u cilju unapređenja zdravlja i podrške ranom rastu i razvoju
Koordiniranje ljekara sa patronažnom službom po određenom slučaju i nalog za patronažu	Davanje upute patronažnoj sestri, a na osnovu postojeće medicinske dokumentacije kao i primanje povratnih informacija od patronaže o preduzetim mjerama primarne i sekundarne prevencije na očuvanju zdravlja djeteta u porodici ili instituciji u kojoj živi i boravi (škole, zavodi i sl.). Koordiniranje se sprovodi usmeno i na osnovu pismene dokumentacije i evidencije (patronažni list, nalog za patronažnu posetu i slično).
Savjetovanje roditelja, staratelja, nastavnika, bolesnika ili drugog lica u ordinaciji od strane ljekara bez ljekarskog pregleda	Jedan od načina zdravstvenog vaspitanja kojim ljekar u razgovoru sa pojedincem razmatra određenu problematiku u cilju rješavanja odstupanja u rastu i razvoju djeteta. Sadrži poziv, izlaganje problematike, vođenje razgovora, donošenje zaključka, davanje savjeta, upisivanje u određenu dokumentaciju te vođenje evidencije o savjetovanju.
Kontrolni pregled djeteta kod upisa u predškolsko obrazovanje, nakon postavljanja sumnje na odstupanje u rastu i razvoju	Doktor, psiholog, logoped: upostavljanje kontakta sa roditeljima i djetetom, uzimanje anamnestičkih podataka, opšti klinički pregled i pregled po sistemima, psihološka i logopedska procjena, ocjena psihofizičkog razvoja, davanje savjeta (njega, ishrana itd) i popunjavanje medicinske dokumentacije. Rano prepoznavanje poremećaja u ranom rastu i razvoju, što uključuje: mjerenje tjelesne težine i visine, utvrđivanje načina prehrane dojenčeta, postojanja rahitisa, procjena psihomotorog razvoja, procjena vida, sluha i govora, oboljenja zuba i usta, koštano-mišićne deformacije, kongenitalne anomalije, i anomalije spolovila.

		Medicinska sestra - uspostavljanje kontakta sa roditeljima i djetetom, priprema djeteta za pregled, mjerenje tjelesne težine i visine, otisak stopala, orijentaciono stanje vida, sluha, davanje savjeta (njega i ishrana) i popunjavanje medicinske dokumentacije
	Kontrolni pregled djeteta pred polazak u osnovnu školu, nakon postavljanja sumnje na odstupanje u rastu i razvoju	Doktor, psiholog, logoped: anamneza, opći klinički pregled i pregled po sistemima, ocjena psihičkog stanja, identifikacija odstupanja od razvojnih normi, detekcija poremećaja ponašanja psihološka i logopedska procjena, skrining za detekciju poremećaja govora, čula vida i sluha; ocjena zdravstvenog stanja i preduzimanje odgovarajućih dijagnostičkih, terapijskih i rehabilitacionih postupaka, zdravstveno-vaspitni rad; izdavanje potvrde za upis u školu Medicinska sestra - uspostavljanje kontakta sa roditeljem i djetetom, uzimanje anamnestičkih podataka, mjerenje tjelesne težine i visine i popunjavanje medicinske dokumentacije
	Kontrolni pregled djeteta u dobi 1-3 godina, nakon postavljanja sumnje na odstupanje u rastu i razvoju	Doktor, psiholog, logoped: uspostavljanje kontakta sa roditeljima i djetetom, uzimanje anamnestičkih podataka, opšti klinički pregled i pregled po sistemima, psihološka i logopedska procjena, ocjena psihofizičkog razvoja, davanje savjeta (njega, ishrana itd) i popunjavanje medicinske dokumentacije. Rano prepoznavanje poremećaja u ranom rastu i razvoju i identifikacija odstupanja od razvojnih normi, što uključuje: mjerenje tjelesne težine i visine, utvrđivanje načina prehrane dojenčeta, postojanja rahitisa, procjena psihomotorog razvoja, procjena vida, sluha i govora, oboljenja zuba i usta, koštano-mišićne deformacije, kongenitalne anomalije, i anomalije spolovila. Medicinska sestra - uspostavljanje kontakta sa roditeljima i djetetom, priprema djeteta za pregled, mjerenje tjelesne težine i visine, otisak stopala, davanje savjeta (njega i ishrana) i popunjavanje medicinske dokumentacije
	Kontrolni pregled djeteta u dobi 4-6 godina, nakon postavljanja sumnje na odstupanje u rastu i razvoju	Doktor, psiholog, logoped: uspostavljanje kontakta sa roditeljima i djetetom, uzimanje anamnestičkih podataka, opšti klinički pregled i pregled po sistemima, psihološka i logopedska procjena, ocjena psihofizičkog razvoja, davanje savjeta (njega, ishrana itd) i popunjavanje medicinske dokumentacije. Rano prepoznavanje poremećaja u ranom rastu i razvoju i identifikacija odstupanja od razvojnih normi, što uključuje: mjerenje tjelesne težine i visine, utvrđivanje načina prehrane dojenčeta, postojanja rahitisa, procjena psihomotorog razvoja, procjena vida, sluha i govora, oboljenja zuba i usta, koštano-mišićne deformacije, kongenitalne anomalije, i anomalije spolovila. Medicinska sestra - uspostavljanje kontakta sa roditeljima i djetetom, priprema djeteta za pregled, mjerenje tjelesne težine i visine, otisak stopala, davanje savjeta (njega i ishrana) i popunjavanje medicinske dokumentacije
	Kontrolni pregled dojenčeta u dobi 3-6 mjeseci, nakon postavljanja sumnje na odstupanje u rastu i razvoju	Doktor - kontakt sa roditeljima i djetetom, uzimanje anamnestičkih podataka o trudnoći i porođaju, ishrani majke i novorođenceta itd, opšti klinički pregled i pregled po sistemima. Ocjena razvoja psihosomatskih funkcija, upoznavanje roditelja sa nađenim stanjem, davanje savjeta (njega, ishrana), popunjavanje medicinske dokumentacije. Rano prepoznavanje poremećaja u ranom rastu i razvoju i identifikacija odstupanja od razvojnih normi, što uključuje: mjerenje tjelesne težine i visine, utvrđivanje načina prehrane dojenčeta, postojanja rahitisa, procjena psihomotorog razvoja, procjena vida i sluha, koštano-mišićne deformacije, kongenitalne anomalije, i anomalije spolovila. Upućivanje na ultrazvučni pregled kukova Medicinska sestra - kontakt sa roditeljima i djetetom, otvaranje zdravstvenog kartona, priprema djeteta za pregled, mjerenje tjelesne težine, dužine, obima glave i grudi i popunjavanje medicinske dokumentacije.

	Kontrolni pregled dojenčeta u dobi 6-11 mjeseci, nakon postavljanja sumnje na odstupanje u rastu i razvoju	Doktor - kontakt sa roditeljima i djetetom, uzimanje anamnestičkih podataka o trudnoći i porođaju, ishrani majke i novorođenceta itd, opšti klinički pregled i pregled po sistemima. Ocjena razvoja psihosomatskih funkcija, upoznavanje roditelja sa nađenim stanjem, davanje savjeta (njega, ishrana), popunjavanje medicinske dokumentacije. Rano prepoznavanje poremećaja u ranom rastu i razvoju i identifikacija odstupanja od razvojnih normi, što uključuje: mjerenje tjelesne težine i visine, utvrđivanje načina prehrane dojenčeta, postojanja rahitisa, procjena psihomotorog razvoja, procjena vida i sluha, razvoja zuba, koštano-mišićne deformacije, kongenitalne anomalije, i anomalije spolovila. Medicinska sestra - kontakt sa roditeljima i djetetom, otvaranje zdravstvenog kartona, priprema djeteta za pregled, mjerenje tjelesne težine, dužine, obima glave i grudi i popunjavanje medicinske dokumentacije.
	Kontrolni pregled novorođenčeta 0-2 mjeseca, nakon postavljanja sumnje na odstupanje u rastu i razvoju	Doktor - kontakt sa roditeljima i djetetom, uzimanje anamnestičkih podataka o trudnoći i porođaju, ishrani majke i novorođenceta itd, opšti klinički pregled i pregled po sistemima. Ocjena razvoja psihosomatskih funkcija, upoznavanje roditelja sa nađenim stanjem, davanje savjeta (njega, ishrana), popunjavanje medicinske dokumentacije. Rano prepoznavanje poremećaja u ranom rastu i razvoju i identifikacija odstupanja od razvojnih normi, što uključuje: mjerenje tjelesne težine i visine, utvrđivanje načina prehrane dojenčeta, postojanja rahitisa, procjena psihomotorog razvoja, procjena vida i sluha, koštano-mišićne deformacije, kongenitalne anomalije, i anomalije spolovila. Medicinska sestra - kontakt sa roditeljima i djetetom, otvaranje zdravstvenog kartona, priprema djeteta za pregled, mjerenje tjelesne težine, dužine, obima glave i grudi i popunjavanje medicinske dokumentacije.
	Zdravstveno-vaspitni rad u maloj grupi	Izlaganje teme; vođenje razgovora sa učesnicima grupe i donošenje zaključaka; davanje savjeta i evidencija izvršenog rada. Provođenje procjene po Vodiču i pravljenje individualnog plana rada sa djetetom.
	Analiza i izrada izvještaja o izvršenim kontrolnim pregledima	Na osnovu pokazatelja o izvršenim kontrolnim pregledima za svako dijete, pravi se zbirni izvještaj o nađenom stanju za grupe djece. Nakon ovoga slijedi analiza svih pokazatelja zdravlja kod populacije djece u dobnim grupama, o čemu se pravi pisani izvještaj
	Komunikacija sa socijalnim, obrazovnim i drugim sektorima	Uspostavljanje komunikacije, prijem i dostavljanje informacija. Vođenje dokumentacije
	Vođenje statističkih evidencija	Vođenje propisane dokumentacije i evidencije o svim podacima zdravstvene statistike ili drugim pokazateljima, a prema propisanim obrascima.
	Sačinjavanje statističkih izvještaja	Prikupljanje podataka, popunjavanje obrazaca prema definiranoj metodologiji. Izrada statističkog izvještaja.
	Pregled defektologa-logopeda	Logoped, psiholog: Uvid u medicinsku dokumentaciju. Uzimanje anamneze. Uzimanje govornog statusa: analiza fonematskog sluha, analiza artikulacionog kapaciteta, ispitivanje leksičkog fonda, ispitivanje semnatike, ispitivanje sintakse, analiza neverbalne komunikacije, analiza komunikacione pragmatike, predikcija sposobnosti pisanja i čitanja. Artikulacioni test (sedmostepena skala), test oralne praksije, predikcioni test za čitanje i pisanje. Anderson skala govorno-jezičke razvijenosti, test fonematskog sluha, test razvijenosti riječnika i semnatike, test neposrednog verbalnog pamćenja, test „strip” priče (semnatika i diskurs). Riley test stepena težine mucanja; posebni testovi za ispitivanje mucanja, ponovljeni govor, čitanje, prepričavanje.
	Ispitivanje sposobnosti čitanja i pisanja	Logoped: Test predickije čitanja i pisanja, prvi logopedski pregled, ispitivanje akustičko-artikulacione analize i sinteza glasova u slogu, riječima i rečenici.

Logopedaska obrada - jednostavna	Logoped, psiholog: Logopedaska anamneza, procjena strukture, pokretljivosti i funkcije artikulatora, procjena fonacijskog i govornog disanja, procjena govora, jezika i komunikacije, glasa i gutanja, procjena grafomotorike, analiza, integracija rezultata, pisanje nalaza i mišljenja. Uključuje davanje uputa, edukaciju i savjetovanje.
Logopedaska obrada dojenčeta i malog djeteta	Logoped, psiholog: Logopedaska anamneza, uvid u postojeću specijalističku dokumentaciju, procjena predintencijske i intencijske komunikacije, ispitivanje predjezične komunikacije i procjena upotrebe komunikacijskih sredstava, procjena socio-kognitivnih vještina važnih za komunikaciju, ispitivanje jezične komunikacije (receptivne i ekspresivne), procjena strukture, pokretljivosti i funkcije artikulatora, procjena žvakanja i gutanja, procjena potrebe za potpomognutom komunikacijom, ispitivanje grafomotoričkih sposobnosti, analiza i integracija rezultata, pisanje nalaza i mišljenja. Uključuje davanje uputa, edukaciju i savjetovanje.
Logopedaska obrada - složena	Logoped, psiholog: Logopedaska anamneza, uvid u postojeću specijalističku dokumentaciju, ispitivanje govornog, jezičnog (receptivnog i ekspresivnog) i komunikacijskog statusa primjenom specifičnih testova u cilju diferencijalne dijagnostike, ispitivanje drugih kognitivnih funkcija u svrhu utvrđivanja jezično govornog statusa kod neurogenih oštećenja jezika i govora, procjena kod disleksije, disgrafije, diskalkulije, procjena glasa, procjena orofaringealne disfagije, procjena potrebe za potpomognutom komunikacijom, primjena računalnih programa u analizi jezika, govora i glasa, analiza, interpretacija i integracija rezultata, pisanje nalaza i mišljenja. Uključuje davanje uputa, edukaciju i savjetovanje.
Logopedaska terapija jezika, govora	Logoped, psiholog: Logopedaska terapija jezika, govora 45 min. Primjenjuje se kod osoba s jezičnim poremećajima, specifičnim teškoćama učenja (disleksijom, disgrafijom i diskalkulijom), komunikacijskim poremećajima (poremećaji socijalne komunikacije), poremećajima ritma i tempa govora te kod maksilofacijalnih malformacija uz upotrebu elektroakustičkih aparata i računalnih programa. Uključuje davanje uputa, edukaciju i savjetovanje.
Logopedaska terapija u funkciji rane intervencije	Logoped, psiholog: Logopedski terapijsko-savjetodavni postupak kod rane intervencije uz upotrebu elektroakustičkih aparata i računalnih programa. Uključuje davanje uputa, edukaciju i savjetovanje.
Složena kombinirana logopedaska terapija	Logoped, psiholog: Primjenjuje se kod komorbiditeta (kod osiguranih osoba s viševrsnim teškoćama). Uključuje davanje uputa, edukaciju i savjetovanje.
Polisenzorička stimulacija u logopedskoj terapiji	Logoped, psiholog: Primjenjuje se kod djece s neurorizikom, maksilofacijalnim malformacijama te slabijom funkcionalnom pokretljivošću artikulatora i kod osiguranih osoba u produženom vegetativnom stanju. Uključuje davanje uputa, edukaciju i savjetovanje.
Logopedaska terapija izgovora i glasa	Logoped, psiholog: Logopedaska terapija kod poremećaja izgovora, glasa i rezonancije uz upotrebu elektroakustičkih programa i računalnih programa. Uključuje davanje uputa, edukaciju i savjetovanje.
Rad sa grupom roditelja	Logoped, Psiholog, Okupacioni terapeut: Ciljani razgovor na planiranu temu i razmjena iskustava sa roditeljima i među roditeljima o problemima, načinima i uspjesima u rješavanju konkretnih problema (samonjega, bazalne navike, praksicne i govorne sposobnosti, problemi ponašanja, upotreba lijekova, dijagnostički postupci i dr.)
Grupni rad sa pacijentima	Logoped, Psiholog, Okupacioni terapeut: Ciljani grupšni rad za podsticanje razvoja posebnih sposobnosti – ostvarivanje kontakta i saradnje, socijalizacije, individualizacije, opažanja, motoričkih vještina, komunikacija uopće, a posebno govorno-jezičke.
Logopedaska terapija - manja grupa, djeca	Logoped, Psiholog, Okupacioni terapeut: Ciljani razgovor na planiranu temu i razmjena iskustava sa roditeljima i među roditeljima o problemima, načinima i uspjesima u rješavanju konkretnih problema (samonjega, bazalne navike, praksicne i govorne sposobnosti, problemi

		ponašanja, upotreba lijekova, dijagnostički postupci i dr.) U grupi do troje djece.
	Logopedaska terapija - veća grupa, djeca	Logoped, Psiholog, Okupacioni terapeut: Ciljani razgovor na planiranu temu i razmjena iskustava sa roditeljima i među roditeljima o problemima, načinima i uspjesima u rješavanju konkretnih problema (samonjega, bazalne navike, praktične i govorne sposobnosti, problemi ponašanja, upotreba lijekova, dijagnostički postupci i dr.) U grupi više od troje djece.
	Posebni postupci u logopedskoj terapiji	Logoped: Provodi logoped s dodatnom edukacijom (Bobath, senzorička integracija, verbotonalna edukacija i dr.). Uključuje davanje uputa, edukaciju i savjetovanje.
	Primjena multiparametrijskog akustičkog protokola u logopedskoj dijagnostici glasa i govora	Logoped: Provodi magistar logopedije, a uključuje ispitivanje frekvencijsko-intenzitetskih i vremenskih karakteristika glasa i govora uz upotrebu računalnog programa. Uključuje i očitavanje nalaza.
	Primjena aerodinamičkih testova u logopedskoj dijagnostici	Logoped: Provodi magistar logopedije, a uključuje mjerenje fonacijsko-friksijskog vremena i omjera, mjerenje intraoralnog tlaka te protoka i smjera zračne struje. Uključuje i očitavanje nalaza.
	Ispitivanje slušnog procesiranja	Primjenjuje se kod senzoričkih poremećaja slušanja, razumijevanja i poremećaja učenja uz upotrebu elektroakustičke opreme i računalnog programa.
	Obuka roditelja za produženi rad sa djetetom u porodičnoj sredini	Logoped: Shodno osnovnom poremećaju i profilu razvojne smetnje, defektolog objašnjava i praktično demonstrira modele vježbi roditelju i provjerava uspješnost obuke.
	Stimulativne vježbe kod riziko beba	Fizioterapeut - senzomotorna stimulacija po fazama normalnog psihomotornog razvoja, obuka roditelja.
	Terapija igrom sa djecom i vježbe na spravama	Fizioterapeut - organizacija usmjerene igre sa ciljem održavanja, poboljšanje motorne organizacije preko složenih koordinisanih motornih aktivnosti na spravama prema motornoj zrelosti djece. Ujedno se podstiče komunikacija i korekcija neadekvatnog ponašanja.

Usluge ovog centra za korisnike sa područja općine Vareš će pružati tim u općini Visoko.

Očekivani broj usluga po korisniku	-
Prosječno trajanje usluge	-
Broj korisnika na jedan tim	120.000

6.17. APOTEKARSKA DJELATNOST ZA VLASTITE POTREBE

Apotekarska djelatnost za vlastite potrebe podrazumijeva obavljanje djelatnosti u posebnoj organizacionoj jedinici vanbolničkih zdravstvenih ustanova a koja se ne može baviti izdavanjem lijekova pacijentima. Ukoliko zdravstvena ustanova ne organizuje posebnu organizacionu jedinicu za obavljanje apotekarske djelatnosti za vlastite potrebe, dužna je zaključiti ugovor sa apotekom kao zasebnom zdravstvenom ustanovom ili apotekarskom privatnom praksom koja posjeduje odobrenje za obavljanje apotekarske djelatnosti izdato od nadležnog kantonalnog ministarstva zdravstva.

Radni tim osigurava usluge za organizacione jedinice zdravstvene ustanove vanbolničke zdravstvene zaštite koje pružaju zdravstvene usluge iz registrovane djelatnosti za 150.000 osiguranika.

Sastav tima:

1 magistar farmacije

1 farmaceutski tehničar SSS

Godišnja vrijednost naknade za program rada tima iznosi **59.900** bodova.

RB	USLUGA	SADRŽAJ USLUGE
1.	Nabavka, prijem, čuvanje i briga o zalihama lijekova, medicinskih sredstava i medicinskih pomagala	Magistar farmacije: Organizuje, koordinira i upravlja procesima nabavke i prijema, skladištenja i snabdijevanja lijekova, medicinskih sredstava i medicinskih pomagala. Farmaceutski tehničar: Učestvuje u procesima nabavke, prijema, skladištenja, ulaganja, završavanja, praćenju rokova lijekova, medicinskih sredstava i medicinskih pomagala.
1.	Vođenje stručne apotekarske dokumentacije	Magistar farmacije: vodi stručnu dokumentaciju iz svoje nadležnosti. Farmaceutski tehničar: vodi stručnu dokumentaciju iz svoje nadležnosti
2.	Učešće u postupku nabavke lijekova	Magistar farmacije: Analizira potrebe, stanje zaliha, posebne zahtjeve za pojedine lijekove, medicinske sredstva i medicinske pomagala, te učestvuje u izradi dokumentacije potrebne za nabavku lijekova, medicinskih sredstava i medicinskih pomagala.
3.	Izdavanje lijeka i medicinskog sredstva za potrebe organizacionih jedinica ustanove	Magistar farmacije: Provjerava osnovne podatke o zahtjevima za izdavanje lijekova, medicinskih sredstava i medicinskih pomagala Vrši provjere vezane za zahtijevani lijek. Magistar farmacije i farmaceutski tehničar: Vršu provjere vezane za propisano medicinsko sredstvo odnosno pomagalo. Izdavanje medicinskog sredstva vrši se uz pružanje informacija o načinu primjene i demonstracijom načina primjene. Unos podataka o izdavanju lijeka, medicinskog sredstva i medicinskog pomagala, evidentiranje zahtjeva kroz bazu podataka i izrada finansijske dokumentacije.
4.	Praćenje i prijava neželjene reakcije na lijek	Magistar farmacije i farmaceutski tehničar: Prikupljanje podataka od zdravstvenih radnika o neželjenim reakcijama na novi lijek ili sumnji na njih, uključujući i informacije o povećanju incidencije ispoljavanja očekivanih reakcija, klinički značajnim interakcijama, zloupotrebi lijeka, predoziranju, primjeni u periodu trudnoće i dojenja, izostanku efikasnosti, kao i informacije o medicinskoj grešci. Praćenje neželjene reakcije na lijek; Unos podataka o neželjenoj reakciji na lijek u medicinsku dokumentaciju. Prijavljivanje neželjene reakcije na lijek nadležnoj instituciji.
5.	Unapređenje farmakoterapijskih mjera i postupaka radi racionalne upotrebe i propisivanja lijeka, medicinskog	Magistar farmacije: Unapređenje farmakoterapijskih mera i postupaka putem informisanja doktora medicine odnosno doktora stomatologije o racionalnoj upotrebi i propisivanju lijeka, medicinskog sredstva i medicinsko-tehničkog pomagala u skladu sa utvrđenim indikacijama za lečenje i u skladu sa novim saznanjima o leku, medicinskom sredstvu

	sredstva i medicinsko-tehničkog pomagala	odnosno medicinsko-tehničkom pomagalu, njihovoj primjeni, efektima i neželjenim dejstvima lijeka, utvrđenim terapijskim protokolima, kao i njihovom povlačenju iz prometa.
6.	Edukacija zdravstvenih radnika o čuvanju i upotrebi lijekova	Magistar farmacije: Informisanje doktora medicine odnosno doktora stomatologije i ostalih zdravstvenih radnika koji dolaze u doticaj sa lijekovima, medicinskim sredstvima i medicinskim pomagalima o ispravnom postupanju u rukovanju sa lijekovima, medicinskim sredstvima i medicinskim pomagalima. Osigurati da su informacije potrebne za sigurnu upotrebu lijekova, uključujući i pripremu i davanje, dostupne na mjestu pružanja zdravstvene zaštite.
7.	Izrada plana za nepredviđene događaje u slučaju nestašice lijekova	Magistar farmacije: Prati, analizira i procjenjuje rizike, te sačinjava plan za nepredviđene događaje u slučaju nestašice lijekova, medicinskih sredstava i medicinskih pomagala.
8.	Izveštavanje o potrošnji lijekova, medicinskih sredstava i medicinskih pomagala	Magistar farmacije: Prati, analizira i sačinjava izvještaje o potrošnji lijekova, medicinskih sredstava i medicinskih pomagala. Farmaceutski tehničar: vodi potrebnu dokumentaciju te pomaže u prikupljanju podataka za analizu i izradu izvještaja
9.	Upravljanje farmaceutskim otpadom	Magistar farmacije: Upravlja farmaceutskim otpadom. Farmaceutski tehničar: Učestvuje u pravilnom odlaganju medicinskog otpada.

Očekivani broj usluga po korisniku	-
Prosječno trajanje usluge	-
Broj korisnika na jedan tim	150.000

**REKAPITULACIJA POTREBNIH TIMOVA
ZA ORGANIZACIJU PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE
ZA STANOVNIŠTVO OPĆINE VAREŠ ZA 2026.**

ZDRAVSTVENA DJELATNOST	POPULACIONA GRUPA	NORMATIV TIMA	BROJ TIMOVA	GODIŠNJA VRIJEDNOST NAKNADE ZA PROGRAM	UKUPAN IZNOS BODOVA ZA DOMICILNI DOM ZDRAVLJA
Zdravstvena zaštita stanovništva preko 19. godina - Opća medicina	0	2.000	0,00	74.300	0
Porodična medicina	5.784	1.800	3,21	0	475.497
Zdravstvena njega u zajednici - URBANO područje	83	3.000	0,03	36.400	1.092
Zdravstvena njega u zajednici - RURALNO područje	94	1.500	0,06	36.400	2.184
Zdravstvena zaštita djece u dobi od 0 do 6 godina	5.961	12.000	0,50	115.900	57.950
Centar za imunizaciju	5.961	120.000	0,05	115.900	5.795
Centar za rani rast i razvoj		120.000	0,00	167.200	0
Zdravstvena zaštita žena	2.862	10.000	0,29	113.700	32.973
Zdravstvena zaštita kod specifičnih i nespecifičnih plućni oboljenja	5.961	65.000	0,09	98.200	8.838
Higijensko-epidemiološka služba -HES	8.892	40.000	0,22	158.500	34.870
Zdravstvena zaštita zuba i usta djeci i omladini do 19 godina	5.961	10.800	0,55	81.400	44.770
Zdravstvena zaštita zuba i usta odraslim	5.280	3.500	1,51	8.140	12.291
Laboratorijska dijagnostička djelatnost	5.961	35.000	0,17	252.400	42.908
Radiološka dijagnostička djelatnost	5.961	100.000	0,06	205.800	12.348
Centar za mentalnu rehabilitaciju	5.961	55.000	0,11	280.300	30.833
Ultrazvučna dijagnostička djelatnost - UVZ	5.961	40.000	0,15	80.400	12.060
Centar za psihofizičke i govorne poteškoće djece i adolescenata u dobi 6-18 godina		250.000	0,00	279.100	0
Centar za fizikalnu rehabilitaciju	5.961	40.000	0,15	293.100	43.965
Apoteka za VP	5.961	150.000	0,04	59.900	2.396
HITNA MEDICINSKA POMOĆ					299.340
UKUPNO					1.120.110

Program primarne zdravstvene zaštite za osigurana lica sa prebivalištem na području općine Vareš uključuje i sljedeće:

1. Uslovni novac za nagradno plaćanje timova porodične medicine,
2. Sredstva za lokacije (pukt) porodične i opće medicine za 12 punktova (lokacija),
3. Sredstva za sufinaciranje troškova prijevoza kolima hitne medicinske pomoći, za broj priznatih km u iznosu od 54.467 km,
4. Sredstva za finaciranje troškova PAPA testiranja iz Projekta ranog otkrivanja raka grlića materice,

7. PROGRAM RADA U SPECIJALISTIČKO KONSULTATIVNOJ ZAŠTITI

Specijalističko konsultativna zdravstvena zaštita svojom djelatnošću povezuje primarnu i bolničku zdravstvenu zaštitu. Dobro razvijena i organizovana specijalističko konsultativna zaštita smanjuje potrebu za bolničkim liječenjem s jedne strane, a sa druge doprinosi boljoj kvaliteti primarne zdravstvene zaštite.

Ovaj program zdravstvene zaštite iz oblasti specijalističko-konsultativne djelatnosti sekundarnog nivoa obuhvata specijalističko-konsultativne djelatnosti čija dostupnost osiguranim licima se obavezno osigurava u općini prebivališta: Opća interna medicina, Pedijatrija, Opća hirurgija, Neurologija, ORL, Oftalmologija i Dermatovenerologija. Ostale specijalističko-konsultativne djelatnosti se osiguravaju u nadležnoj bolnici i sadržane su u programu zdravstvene zaštite sekundarnog i tercijarnog nivoa.

PROGRAMSKI ZADACI

- Osiguranje univerzalnog i kvalitetnog paketa usluga koje su ujedno dostupne i isplative
- Otkrivanje, dijagnostika, liječenje bolesti i rehabilitacija oboljelih
- Sprovođenje mjera u očuvanju i unapređenju zdravlja pripadajuće populacije
- Pružanje različitih dijagnostičkih pretraga sa ovog nivoa
- Obezbjedenje kvalitetne prehospitalne pripreme pacijenata na nivou sekundarne zdravstvene zaštite
- Smanjenje odsustvovanja sa posla zbog specijalističkih pregleda i dijagnostičkih procedura
- Obezbjedenjem timskog rada jača se veza između primarne i sekundarne zdravstvene zaštite
- Organiziranje promotivnih i preventivnih aktivnosti

Specijalističko-konsultativnu djelatnost **opšte interne medicine, pedijatrije, opšte hirurgije, neurologije, ORL, oftalmologije i dermatologije** treba organizirati tako da u svakoj opštini budu dostupni specijalisti koji pružaju usluge koje ne zahtijevaju posebno skupu opremu i posebne uslove. Za pružanje tih usluga u opštini prebivališta osiguranog lica angažuje se 60% raspoloživog radnog vremena tima.

Ove djelatnosti će se pružati u prostorima domova zdravlja, pri čemu dio nadoknade za rad tima pripada domaćem domu zdravlja za angažman medicinske sestre i osnovne materijalne troškove, dok odgovarajućoj bolnici pripada nadoknada za angažman specijaliste.

Usluge čije pružanje zahtijeva posebno skupu opremu i posebne uslove za pružanje, će biti dostupne u prostorima nadležne bolnice, za čije pružanje se angažuje 40% raspoloživog radnog vremena tima.

PROGRAM SEKUDARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE (Dio programa specijalističko-konsultativne djelatnosti za osigurana lica općine Vareš i Breza koji se pruža u općini Vareš)

Ovaj program obuhvata angažman kompletnog tima određene specijalnosti.

7.1. PEDIJARIJA

RB	NAZIV USLUGE
1.	Davanje intravenskih injekcija
2.	Davanje subkutanih i intramuskularnih injekcija
3.	Inhalaciona terapija
4.	Konsultativni pregled specijaliste
5.	Konsultativni pregled subspecijaliste
6.	Konzilijarni pregled
7.	Ponovni (kontrolni) pregled djeteta- pedijatar
8.	Ponovni (kontrolni) pregled dojenčeta- pedijatar
9.	Ponovni (kontrolni) pregled novorođenčeta- neonatolog
10.	Postavljanje kanile i uključivanje infuzije
11.	Prvi pregled djeteta- pedijatar
12.	Prvi pregled dojenčeta- pedijatar
13.	Prvi pregled novorođenčeta- neonatolog
14.	Snimanje i očitavanje EKG (6 ili 12 odvoda) elektrokardiograma
15.	Uzimanje briseva sa slanjem na analizu

ZDRAVSTVENA DJELATNOST	POPULACIONA GRUPA	BROJ TIMOVA	UKUPNA VRIJEDNOST USLUGA U BODOVIMA
Pedijatrija	5961	0,13	13156

7.2. GINEKOLOGIJA I AKUŠERSTVO

RB	NAZIV USLUGE
➤	3D SIS ultrazvuk
➤	Akušerski pregled
➤	Amnioskopija
➤	AmniSURE test – utvrđivanje odilaženja pl.vode
➤	Aplikacija lijeka u grlić materice
➤	Color doppler ultrazvuk
➤	Davanje intravenskih injekcija
➤	Davanje subkutanih i intramuskularnih injekcija
➤	Davanje i.v. infuzija humanih albumina
➤	Digitalna video- ili LED kolposkopija
➤	Ekspertni ultrazvučni pregled u trudnoći
➤	Ekstrakcija stranog tijela iz vagine
➤	Elektrokoagulacija cerviksa uterusa-površna po seansi (max. tri seanse)
➤	Endocervikalna kiretaža

➤	<i>Ginekološki pregled u spekulama</i>
➤	<i>Histerometrija</i>
➤	<i>Histerosalpingografija (HSG)</i>
➤	<i>Histerosalpingokontrastografija (HyCoSy)</i>
➤	<i>Histeroskopija dijagnostička</i>
➤	<i>Histeroskopija s hidro i pneumometrom</i>
➤	<i>Izvođenje testa na trudnoću</i>
➤	<i>Kolposkopski pregled</i>
➤	<i>Konsultacija</i>
➤	<i>Konsultacija uz nalaz specijalista</i>
➤	<i>Kontrastna histero-sono-salpingografija (HSSG)</i>
➤	<i>Konzilijarni pregled</i>
➤	<i>Laboratorijske pretrage krvi i urina: standardne i proširene ovisno o patologiji trudnoće</i>
➤	<i>Lokalna anestezija - veća</i>
➤	<i>Lokalna spray anestezija</i>
➤	<i>Ponovni (kontrolni) pregled - ginekolog-akušer</i>
➤	<i>Ponovni specijalistički pregled u dječijoj i adolescentnoj dobi</i>
➤	<i>Postavljanje kanile i uključivanje infuzije</i>
➤	<i>Pregled, kontrola i previjanje - komplikovani</i>
➤	<i>Pregled, kontrola i previjanje - nekomplikovani</i>
➤	<i>Presjecanje himena</i>
➤	<i>Prvi pregled -ginekolog-akušer</i>
➤	<i>Prvi specijalistički pregled u dječijoj i adolescentnoj dobi</i>
➤	<i>Sekundarna obrada rane</i>
➤	<i>Skidanje hirurških konaca</i>
➤	<i>Snimanje i očitavanje CTG zapisa</i>
➤	<i>Snimanje i očitavanje EKG (6 ili 12 odvoda) elektrokardiograma</i>
➤	<i>Transabdominalni 2D ultrazvuk</i>
➤	<i>Transabdominalni 2D ultrazvuk kod puerperalnih pacijentica nakon postpartalnih intervencija (manualna , sksploracija , intrainstrumentalna revizija kavuma uterusa, manualna liza placente idr.)</i>
➤	<i>Transabdominalni 2D ultrazvuk kod višeplođnih trudnoća</i>

➤	<i>Transabdominalni 2D ultrazvuk u trudnoći: anatomija, biometrija i dinamika ploda</i>
➤	<i>Transabdominalni 2D UZV pregled</i>
➤	<i>Transabdominalni 3D ultrazvuk</i>
➤	<i>Transabdominalni 3D ultrazvuk kod višeplođnih trudnoća</i>
➤	<i>Transabdominalni 3D UZV pregled</i>
➤	<i>Transabdominalni CD UZV pregled</i>
➤	<i>Transvaginalna sonografija / 2D UZV</i>
➤	<i>Transvaginalni 2D uzv pregled</i>
➤	<i>Transvaginalni 3D ultrazvuk</i>
➤	<i>Transvaginalni cD uzv pregled</i>
➤	<i>Uzimanje biopsije cerviksa ili endometrijuma</i>
➤	<i>Uzimanje biopsije labija i vulve</i>
➤	<i>Uzimanje biopsije vagine</i>

ZDRAVSTVENA DJELATNOST	POPULACIONA GRUPA	BROJ TIMOVA	UKUPNA VRIJEDNOST USLUGA U BODOVIMA
Ginekologija i akušerstvo	5961	0,01	837

7.3. PULMOLOGIJA

RB	NAZIV USLUGE
1.	<i>Bronhodilatatorni test</i>
2.	<i>Davanje intravenskih injekcija</i>
3.	<i>Davanje subkutanih i intramuskularnih injekcija</i>
4.	<i>Inhalaciona terapija</i>
5.	<i>Ispitivanje kožne preosjetljivosti na inhalacione alergene (alergološko prick - testiranje)</i>
6.	<i>Konsultativni pregled subspecialiste</i>
7.	<i>Konzilijarni pregled</i>
8.	<i>Ponovni (kontrolni) pregled - pulmolog</i>
9.	<i>Prvi pregled - pulmolog</i>
10.	<i>Radioskopija i radiografija pluća sa očitanjem nalaza</i>
11.	<i>Snimanje i čitanje spirometrije</i>
12.	<i>Snimanje i očitavanje EKG (6 ili 12 odvoda) elektrokardiograma</i>
13.	<i>Testovi funkcije disanja – dilucijska metoda sa helijom</i>
14.	<i>Testovi funkcije disanja – komplijansa pluća</i>
15.	<i>Testovi funkcije disanja –test jednokratnog udaha</i>
16.	<i>Testovi funkcije disanja –test višekratnog udaha</i>
17.	<i>Testovi funkcije disanja djeteta – krivulja protok-volumen</i>

18.	<i>Uzimanje arterijske krvi za ABS</i>
19.	<i>Uzimanje kapilarne krvi za ABS</i>
20.	<i>Uzimanje sputuma za citološku analizu</i>

ZDRAVSTVENA DJELATNOST	POPULACIONA GRUPA	BROJ TIMOVA	UKUPNA VRIJEDNOST USLUGA U BODOVIMA
Pulmologija	5961	0,02	1658

7.4. ORTODONCIJA

Specijalističko-konsultativna djelatnost sekundarnog nivoa iz oblasti ortodoncije se obavlja kroz pružanje sljedećih usluga:

RB	USLUGA
1.	<i>Adaptacija aparata u ustima</i>
2.	<i>Adaptacija aparata u ustima</i>
3.	<i>Adaptacija ekstraoralnog luka</i>
4.	<i>Adaptacija facijalne maske po Deleru</i>
5.	<i>Adaptacija fiksnog retinera</i>
6.	<i>Adaptacija hedgera</i>
7.	<i>Adaptacija i postava quadhelixa</i>
8.	<i>Adaptacija lingvalnog luka</i>
9.	<i>Adaptacija lip bumpersa</i>
10.	<i>Adaptacija ortodontskog prstena</i>
11.	<i>Adaptacija RPE</i>
12.	<i>Adaptacija i postava transpalatinalnog luka</i>
13.	<i>Adaptiranje žičanog luka po dentalnom nizu</i>
14.	<i>Aktivna ploča po Stiphensonu</i>
15.	<i>Aktivna ploča po Brucklu</i>
16.	<i>Aktivna ploča po Hotzu</i>
17.	<i>Aktivna ploča po Lehman u</i>
18.	<i>Aktivna ploča po Schwartzu</i>
19.	<i>Aktivna ploča po Turowu</i>
20.	<i>Analiza I plan terapije</i>
21.	<i>Analiza i plan terapije</i>
22.	<i>Analiza okluzije</i>
23.	<i>Analiza okluzije</i>
24.	<i>Analiza telerecendgen snimka</i>
25.	<i>Bertonijev (T) šraf</i>
26.	<i>Biedermann</i>
27.	<i>Bioaktivator</i>
28.	<i>Bionator po Baltersu</i>
29.	<i>Brušenje mliječnog zuba (po zubu)</i>
30.	<i>Cementiranje prstena</i>
31.	<i>Cofin-ovo pero</i>
32.	<i>Čišćenje zuba (po zubnom luku)</i>
33.	<i>Čitanje i analiza RTG filma</i>
34.	<i>Čitanje i analiza rtg filma</i>

35.	<i>Čuvar prostora</i>
36.	<i>Davanje stručnih uputa i savjeta</i>
37.	<i>Distalni šraf</i>
38.	<i>Fiksacione kukice</i>
39.	<i>Funkcionalni aparat po Andersen-Hauplu</i>
40.	<i>Funkcionalni aparat po Frankelu</i>
41.	<i>Funkcionalni aparat po Grudeu</i>
42.	<i>Funkcionalni aparat Twin Block</i>
43.	<i>Girlandiformni labijalni luk</i>
44.	<i>Herbst</i>
45.	<i>Hyrax</i>
46.	<i>Informativni razgovor sa roditeljem</i>
47.	<i>Informativni razgovor sa roditeljem</i>
48.	<i>Informisanje pacijenta o toku liječenja/intervenciji</i>
49.	<i>Izrada ekstraoralne kape</i>
50.	<i>Izrada facijalne maske po Deleru (intraor.luk)</i>
51.	<i>Izrada i adaptacija mobilnog retinera</i>
52.	<i>Izrada modela</i>
53.	<i>Izrada modela</i>
54.	<i>Izrada sokle</i>
55.	<i>Izrada sokle</i>
56.	<i>Jusper-jumper</i>
57.	<i>Ko ivi puko vam a opruga</i>
58.	<i>Komplikovana kukica</i>
59.	<i>Komplikovani labijalni luk</i>
60.	<i>Konstruktivni zagrizaj</i>
61.	<i>Konstruktivni zagršžaj</i>
62.	<i>Konsultacije (timski rad)</i>
63.	<i>Konsultacije (timski rad)</i>
64.	<i>Konsultativni pregled sa pismenim mišljenjem</i>
65.	<i>Kosa ravan -mobilna</i>
66.	<i>Kosa ravan-fiksna</i>
67.	<i>Labijalni luk</i>
68.	<i>Labijalni luk sa pelotama</i>
69.	<i>Lemljenje atačmena na prsten</i>
70.	<i>Lepezasti šraf sa stopom</i>
71.	<i>Ligiranje bravica gumenim ligaturama</i>
72.	<i>Ligiranje bravica žicanim ligaturama (jedan luk)</i>
73.	<i>Lijepljenje bravica u mandibularnom dentalnom nizu</i>
74.	<i>Lijepljenje bravica u maksilarnom dentalnom nizu</i>
75.	<i>Lijepljenje fiksnog retinera</i>
76.	<i>Mio funkcionalne vježbe</i>
77.	<i>Muller</i>
78.	<i>Nagrizni greben</i>
79.	<i>Opruga</i>
80.	<i>Ortodontska kontrola</i>
81.	<i>Ortodontska kontrola</i>
82.	<i>Ortodontska korekcija</i>
83.	<i>Ortodontska korekcija</i>
84.	<i>Ortodontska obrada</i>
85.	<i>Ortodontska obrada</i>

86.	<i>Otvorena opruga</i>
87.	<i>Pendulum</i>
88.	<i>Pisani stomatološki nalaz</i>
89.	<i>Pisani stomatološki nalaz</i>
90.	<i>Pisani stomatološki nalaz</i>
91.	<i>Podvez brade</i>
92.	<i>Poliranje zuba (po zubnom luku)</i>
93.	<i>Ponovni plan terapije</i>
94.	<i>Ponovni plan terapije</i>
95.	<i>Ponovni pregled specijaliste</i>
96.	<i>Ponovni pregled specijaliste</i>
97.	<i>Postavljanje g u m e n i antitijel lanaca</i>
98.	<i>Postavljanje intermaksilarne i trakcije</i>
99.	<i>Postavljanje intramaksilarne trakcije</i>
100.	<i>Pregled djece sa posebnim potrebama</i>
101.	<i>Pregled djece sa posebnim potrebama</i>
102.	<i>Preporuka terapije</i>
103.	<i>Preporuka terapije</i>
104.	<i>Produžena kukica</i>
105.	<i>Prvi pregled specijaliste</i>
106.	<i>Prvi pregled specijaliste</i>
107.	<i>Reparatura aparata</i>
108.	<i>Reparatura aparata</i>
109.	<i>Sander</i>
110.	<i>Saradnja sa specijalistima i drugim službama zdravstvene zaštite (om, pedijatrija, ...)</i>
111.	<i>Savijanje elemenata na intraoralnom luku</i>
112.	<i>Savjetovanje dr stomatologije sa specijalistima</i>
113.	<i>Selektivno brušenje permanentnog zuba</i>
114.	<i>Separacija zuba prije adapt. prstenova</i>
115.	<i>Skidanje bravica</i>
116.	<i>Skidanje prstena</i>
117.	<i>Splint- fiksni</i>
118.	<i>Splint od akrilata</i>
119.	<i>Steiner</i>
120.	<i>Stimulator A</i>
121.	<i>Stimulator B</i>
122.	<i>Šraf za funkcionalni aparat</i>
123.	<i>Štitnik za jezik</i>
124.	<i>Štitnik za jezik</i>
125.	<i>Trainer za djecu 0-6 godina</i>
126.	<i>Transferzalnišraf</i>
127.	<i>Tretman djece sa posebnim potrebama</i>
128.	<i>Ugradnja zuba u aparat</i>
129.	<i>Ugrađivanje ortodontskog šrafa</i>
130.	<i>Ugrađivanje tubusa za hedger</i>
131.	<i>Uklanjanje ostataka adhezivasazuba</i>
132.	<i>Uputa na rtg</i>
133.	<i>Uputa na RTG</i>
134.	<i>Uputa u oralnu higijenu</i>
135.	<i>Uputa u oralnu higijenu</i>
136.	<i>Uputa za nošenje aparata</i>

137.	<i>Uputa za nošenje aparata</i>
138.	<i>Uzimanje otisaka</i>
139.	<i>Uzimanje otisaka</i>
140.	<i>Uzimanje otisaka kod novorođenčeta</i>
141.	<i>Vestibularna ploča</i>
142.	<i>Vizuelizacija plaka</i>
143.	<i>Vizuelizacijaplaka</i>
144.	<i>Vježba špatulom</i>
145.	<i>Wunderer-ov šraf</i>
146.	<i>Zagrizaj u centralnoj okluziji</i>
147.	<i>Zagrizaj u centralnoj okluzui</i>
148.	<i>Zamjena bravice</i>
149.	<i>Zatvorena opruga</i>

Za općinu Vareš

ZDRAVSTVENA DJELATNOST	POPULACIONA GRUPA	BROJ TIMOVA	UKUPNA VRIJEDNOST USLUGA U BODOVIMA
Ortodoncija	5961	0,1	8390

Za općinu Breza

ZDRAVSTVENA DJELATNOST	POPULACIONA GRUPA	BROJ TIMOVA	UKUPNA VRIJEDNOST USLUGA U BODOVIMA
Ortodoncija	11442	0,19	15941

7.5. PEDODONCIJA

Specijalističko-konsultativna djelatnost sekundarnog nivoa iz oblasti pedodoncije se obavlja kroz pružanje sljedećih usluga:

USLUGA
<i>Ekstrakcija vidljivog i fraktuiranog korjena po zubu; komplicirano vađenje zuba</i>
<i>Imobilizacija traumatiziranih/luksiranih/zuba kompozitnim ili akrilatnim splintom</i>
<i>Incizija gingive kod otežanog nicanja</i>
<i>Kontrola ponašanja djeteta kod straha od stomatološkog tretmana (po posjeti) (farmakološki ili nefarmakološki tretman)</i>
<i>Konzilijarni pregled</i>
<i>Mišljenje vještaka</i>
<i>Neodgođena/promptna/ replantacija sa imobilizacijom</i>
<i>Obrada i analiza podataka nakon ciljanih i preventivnih pregleda -stanje oralnog zdravlja (mjesečno)</i>
<i>Odgođena replantacija zuba sa punjenjem kanala ekstraalveolarno i sa imobilizacijom</i>
<i>Ponovni pregled djeteta koje ima hroničnu bolest, fizičke poteškoće ili mentalno oboljenje</i>
<i>Ponovni pregled djeteta sa poteškoćama u razvoju</i>
<i>Priprema roditelja i djeteta za rad u općoj anesteziji</i>
<i>Prvi pregled djeteta koje ima hroničnu bolest, fizičke poteškoće ili mentalno oboljenje</i>
<i>Prvi pregled djeteta sa poteškoćama u razvoju</i>
<i>Rad sa trudnicama koja imaju hronične bolesti, fizičke poteškoće I mentalna oboljenja</i>
<i>Replantacija, reimplantacija sa endodonskom opskrbom (imobilizacija posebno)</i>
<i>Repozicija luksirane donje vilice</i>
<i>Repozicija subluksiranog zuba (imobilizacija posebno)</i>
<i>Specijalistički konsultativni pregled</i>
<i>Stomatološke usluge kod rizične trudnoće</i>

<i>Stomatološki pregled u otkrivanju fokalnih žarišta</i>
<i>Stručno medicinski nalaz kod povreda zuba i vilica</i>
<i>Tretman djeteta u općoj anesteziji</i>
<i>Uklanjanje splinta</i>
<i>Uklanjanje zalomljene igle u korjenu</i>
<i>Vođenje obaveznih evidencija dnevno</i>

ZDRAVSTVENA DJELATNOST	POPULACIONA GRUPA	BROJ TIMOVA	UKUPNA VRIJEDNOST USLUGA U BODOVIMA
Pedodoncija	5961	0,03	3489

PROGRAM SEKUDARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE (Dio programa specijalističko-konsultativne djelatnosti za osigurana lica općine Vareš koji se pruža u općini prebivališta)

Ovaj program ne obuhvata angažman specijaliste određene grane. Zdravstvena ustanova je obavezna obezbjediti prostor, opremu i druge uvjete, te angažman zdravstvenih tehničara.

8.1. OPĆA INTERNA MEDICINA

RB	NAZIV USLUGE
1.	ACTH test po Blicsu
2.	Anoskopoja sa hladnim optikom
3.	Aspiraciona punkcija koštane srži
4.	Aspiraciona punkcija limfne žlijezde ili tumora sa pravljenjem preparata
5.	Bijenje sluznice gastrointestinalnog trakta
6.	Citološki pregled inkubata periferne krvi na le ćelije
7.	Citološki pregled patološke krvne slike
8.	Citološki pregled punktata koštane srži
9.	Davanje intravenskih injekcija
10.	Davanje subkutanih i intramuskularnih injekcija
11.	Ekg sa opterećenjem
12.	Ekg snimanje
13.	Ergometrija
14.	Fibroskopski pregled sigmoide i rektuma
15.	Gonadotropin releasing test
16.	Hemotest (stolica na okultno krvarenje)
17.	Histaminski test
18.	Horiogonadotropinski test
19.	Iktotest (test na žučne boje)
20.	Određivanje glikemije glukometrom
21.	Pitresinski test
22.	Ponovni (kontrolni) pregled- internista
23.	Prvi pregled- internista
24.	Regitinski test
25.	Rektalni digitalni pregled
26.	Rektoskopija
27.	Snimanje i očitavanje EKG (6 ili 12 odvoda) elektrokardiograma

ZDRAVSTVENA DJELATNOST	POPULACIONA GRUPA	BROJ TIMOVA	UKUPNA VRIJEDNOST USLUGA U BODOVIMA
Opća interna	5961	0,17	3382

8.2. OPĆA HIRURGIJA

RB	NAZIV USLUGE
-	Aspiraciona punkcija abscesa ili hematoma
-	Davanje intravenskih injekcija
-	Davanje subkutanih i intramuskularnih injekcija
-	Ekscizija malignih lezija kože suturom rane
-	Ekscizija nokatne ploče sa matriksom
-	Ekscizija pilonidalnog sinusa ili ciste bez primarnog šava
-	Ekstirpacija ili biopsija limfne žlijezde
-	Ezofagogastroduodenoskopija
-	Ezofagogastroduodenoskopija sa biopsijom
-	Ezofagogastroduodenoskopija sa ekstrakcijom stranog tijela
-	Ezofagogastroduodenoskopija sa Helicobacter pylori testom
-	Ezofagogastroduodenoskopija sa injekcionom hemostazom
-	Ezofagogastroduodenoskopija sa mehaničkom (hemoklips) hemostazom
-	Ezofagogastroduodenoskopija sa plasiranjem band ligature
-	Ezofagogastroduodenoskopija sa polipektomijom
-	Hirurško zbrinjavanje oboljelog nokta
-	Incizija i drenaža furunkula, karbunkula, zagnojenih cista, manjeg kožnog ili potkožnog abscesa, paronihija ili hematoma
-	Kauterizacija, elektrokauterizacija ili kriokauterizacija benignih ili premalignih lezija kože i sluznica, sa ili bez odstranjivanja, jedna lezija
-	Kauterizacija, elektrokauterizacija ili kriokauterizacija benignih ili premalignih lezija kože i sluznica, sa ili bez odstranjivanja, dvije lezije
-	Kolonoskopija sa biopsijom sa kolona i/ili terminalnog ileuma
-	Kolonoskopija sa ili bez terminalne ileoskopije sa i bez biopsije
-	Kolonoskopija sa injekcionom hemostazom
-	Kolonoskopija sa mehaničkom (hemoklips) hemostazom
-	Konsultativni pregled specijaliste
-	Konzilijarni pregled
-	Lijeve kolonoskopije sa i bez biopsije
-	Odstranjivanje stranog tijela iz kože i potkožnog tkiva
-	Plasiranje/evakuacija nazo- jejunalne sonde
-	Polipektomija kolona
-	Ponovni (kontrolni) pregled- hirurug
-	Postavljanje kanile i uključivanje infuzije
-	Pregled, kontrola i previjanje- komplikovani
-	Pregled, kontrola i previjanje- nekomplikovani
-	Primarna obrada rane (bez šavova)
-	Primarna obrada rane (sa šavovima)
-	Primarna obrada rane uz primjenu elektrokauterizacije
-	Primarna, primarno odložena ili sekundarna obrada opekotina, koje zahvataju do 10% površine tijela, a tretiraju se ambulantno
-	Prvi pregled- hirurug
-	Punkcija zgloba u terapijske i/ili dijagnostičke svrhe
-	Rektosigmoidoskopija

-	Rektoskopija
-	Rektoskopija sa uzimanjem isječka
-	Skidanje hirurških konaca
-	Snimanje i očitavanje EKG (6 ili 12 odvoda) elektrokardiograma

ZDRAVSTVENA DJELATNOST	POPULACIONA GRUPA	BROJ TIMOVA	UKUPNA VRIJEDNOST USLUGA U BODOVIMA
Opća hirurgija	5961	0,1	2009

8.3. NEUROLOGIJA

RB	NAZIV USLUGE
	•Davanje intravenskih injekcija
	•Davanje subkutanih i intramuskularnih injekcija
	•Elektroencefalografija sa 16-kanalnim EEG aparatom sa hiperventilacijom i fotostimulacijom sa dodatnim snimanjem u spavanju
	•Elektromiografija DE
	•Elektromiografija DE i GE
	•Elektromiografija GE
	•Evocirani potencijali (EP)
	•Određivanje glikemije glukometrom
	•Ponovni (kontrolni) pregled - neurolog
	•Prvi pregled - neurolog
	•Snimanje i očitavanje EKG (6 ili 12 odvoda) elektrokardiograma
	•Standardni EEG Elektroencefalografija sa 16-kanalnim EEG aparatom, sa hiperventilacijom i fotostimulacijom sa dodatnim postupcima (video EEG)
	•Transkranijalni Doppler stražnji sliv
	•Transkranijalni Doppler prednji sliv
	•Transkranijalni Doppler kompletan
	•Ultrazvučni pregled krvnih žila vrata

ZDRAVSTVENA DJELATNOST	POPULACIONA GRUPA	BROJ TIMOVA	UKUPNA VRIJEDNOST USLUGA U BODOVIMA
Neurologija	5961	0,09	1791

8.4 OTORINOLARINGOLOGIJA

RB	NAZIV USLUGE
	-Akumetrijsko ispitivanje sluha
	-Aplikacija lijeka u uvo i nos
	-Aplikacija štrajfne u uho
	-Artikulacioni tretman
	-Aspiraciona biopsija tankom iglom
	-Aspiraciona punkcija abscesa ili hematoma
	-Audiometrija govorna
	-Audiometrija, evocirani potencijali moždanog stabla
	-Audiometrijsko ispitivanje sluha kod odrasle osobe sa izračunavanjem procenta gubitka sluha po Fowler-Sabinne-u
	-Biopsija promjena srednjeg uha

-Biopsija uha, grla, nosa
-Davanje intravenskih injekcija
-Davanje subkutanih i intramuskularnih injekcija
-Detamponada nosa
-Direktoskopija larinska i hipofarinksa
-Ekskizija (biopsija) limfnog čvora vrata
-Ekstirpacija polipa ili čvorića sa glasnica u direktoskopiji
-Elektrokohleografija djece
-Elektrokohleografija odraslih
-Elektronistagmografija
-Endonazalna ekstirpacija stranog tijela iz nosa
-Endonazalna hirurška ekstrakcija rinolita ili stranog tijela
-Epifaringoskopija direktna
-Epifaringoskopija sa biopsijom
-Evaluacija vestibularne funkcije rotirajućom stolicom
-Ezofagoskopija rigidna -sa odstranjivanjem stranog tijela-djeca (do 10 god.)
-Ezofagoskopija rigidna-sa odstranjivanjem stranog tijela-odrasli
-Ezofagoskopija sa biopsijom, odstranjivanjem tumora ili dilatacijom
-Fiberoptička laringoskopija
-Fiberoptički pregled farinksa
-Fonijatrijske vježbe
-Funkcionalna endoskopska hirurgija sinusa (FES)
-Funkcionalno ispitivanje tube Eustahii
-Hemostaza krvarenja iz nosa (tuširanje, lapiziranje elektrokauterizacija)
-Hemostaza poslije tonzilektomije
-Hirurška ekstirpacija rinolita ili stranog tijela iz nosa lateralnom rinotomijom
-Incizija i drenaža hematoma ili abscesa nosnog septuma
-Incizija i drenaža peritonzilarnog (transoralni pristup)
-Incizija i drenaža retrofaringealnog abscesa - transoralno
-Incizija othematoma, retroaurikularnog abscesa
-Incizija parafaringealnog abscesa cervikalna
-Instilacija lijeka kroz bubnu opnu u bubnu duplju
-Ispiranje nosa
-Ispitivanje sluha tonalno-liminarnom audiometrijom kod djece do 7 godina
-Kalorički test čula za ravnotežu (Hallpike)
-Kateterizacija Eustahijeve tube
-Kompjuterska analiza glasa
-Konsultativni pregled specijaliste
-Konsultativni pregled subspecijaliste
-Kontrolni fonijatrijski pregled
-Konzilijarni pregled
-Korekcioni tretman poremećaja govora
-Krikotireostomija
-Laringofaringoskopija indirektna sa biopsijom
Laringomikroskopija sa uzimanjem isječka, ekskizijom tumora, polipa, ciste i vađenjem stranog tijela kauterizacijom i dilatacijom
-Lokalna anestezija - površinska
-Mukotomija ili konhotomija jednostrana ili obostrana
-Određivanje slušnog aparata
-Odstranjivanje sekreta iz nosa i sinusa po Proetzu
-Odstranjivanje stranog tijela iz slušnog kanala, nosne šupljine i orofarinksa

-Operativno odstranjenje stranog tijela iz uha
-ORL tuširanje
-Osnovni fonijatrijski pregled
-Otomikroskopija
-Otomikroskopija sa aspiracijom sekreta
-Otvorena repozicija svježih preloma nosnih kostiju
-Paracenteza bubne opne
-Ponovni (kontrolni) pregled - otorinolaringolog
-Postavljanje kanile i uključivanje infuzije
-Pozicioni test
-Prednja tamponada nosa
-Pregled, kontrola i previjanje - komplikovani
-Pregled, kontrola i previjanje - nekomplikovani
-Primarna obrada rane (bez šavova)
-Primarna obrada rane (sa šavovima)
-Procjena otoakustičkih emisija
-Produvavanje faringotimpanalnih tuba po Politzeru
-Prvi pregled - otorinolaringolog
-Punkcija maksilarnog sinusa
-Refleks stapedijusa
-Repozicija svježeg preloma nosnih kostiju sa imobilizacijom
-Repozicioni manevar za liječenje benignog paroksizmalnog vertiga
-Retrogradna dilatacija jednjaka po Tucker-u
-Rinoalergološki pregled
-Rinoalergološko ispitivanje
-Rinomanometrija ili rinorezistometrija
-Sekundarna obrada rane
-Sinehioliza u nosnim kavumima, jednostrana ili obostrana
-Skidanje hirurških konaca
-Snimanje i očitavanje EKG (6 ili 12 odvoda) elektrokardiograma
-Subjektivna olfaktometrija
-Test spontanog i fiksacionog nistagmusa
-Timpanometrija
-Toaleta kanile nakon traheotomije
-Tone Decay test
-Traheobronhoskopija donja- kroz vještački otvor
-Traheobronhoskopija sa odstranjivanjem stranog tijela kod djece (do 10 godina)
-Traheobronhoskopija sa odstranjivanjem stranog tijela kod odraslih
-Traheostomija - privremena
-Traheostomija - stalna
-Transfuzija krvi i krvnih derivata
-Traženje simptoma fistule
-Uvježbavanje ezofagusnog govora
-Uzimanje briseva sa slanjem na analizu
-Vađenje stranog tijela iz ždrijela
-Vestibulometrija statokinetičkim i koordinacionim testovima
-Vestibulookularni testovi
-Vježbe artikulacije
-Vježbe fonacije
-Vježbe za postizanje tonične ujednačenosti
-Zadnja tamponada nosa

ZDRAVSTVENA DJELATNOST	POPULACIONA GRUPA	BROJ TIMOVA	UKUPNA VRIJEDNOST USLUGA U BODOVIMA
Otorinolaringologija	5961	0,1	2071

8.5. OFTALMOLOGIJA

RB	NAZIV USLUGE
1.	Adaptometrija
2.	Aplanaciona tonometrija
3.	Aplikacija lijeka lokalno
4.	Davanje injekcija peribulbarno, parabolbarno i subtenonijalno
5.	Davanje injekcije intravitrealno
6.	Davanje injekcije subkonjunktivalno
7.	Dnevna kriva ocnog pritiska sa analizom 6-8 mjerenja
8.	Egzoftalmometrija
9.	Ekstrakcija stranog tijela roznjace sa siderozom (abrazija)
10.	Ekstrakcija stranog tijela sa konjunktive
11.	Excohleatio chalazionis kod odraslih
12.	Fluoresceinska biomikroskopija
13.	Fluoresceinska proba prolaznosti suznih puteva
14.	Fluoresceinska proba roznjace
15.	Fokometrija astigmatičnih i neastigmatičnih stakala
16.	Fotografisanje ocnog dna fundus kamerom
17.	Gonioskopski pregled
18.	Hirurški tretman hordeoluma, abscesa ili flegmone kapka ili obrve
19.	Intervencije laserom-manje (kod promjena na konjunktivi, roznjaci i dužici, kod glaukoma, katarakte sek.) po seansi
20.	Ispiranje suznih puteva kod odraslih
21.	Ispitivanje diplopija, paraliza i pareza (Hess- Lancaster test)
22.	Ispitivanje fiksacije prizmama (Cover test)
23.	Ispitivanje kolornog vida
24.	Ispitivanje makularne funkcije Amslerovom mrežom
25.	Ispitivanje motiliteta
26.	Ispitivanje stereo vida - Titmus stereo test
27.	Ispitivanje supresije i binokularnog vida na Worth-u
28.	Kiretaža Meibomove žlijezde
29.	Kompjuterizovano određivanje dioptrije (refraktometrija)
30.	Kompjuterska tonometrija
31.	Konzilijarni pregled
32.	Obučavanje pacijenata za nošenje kontaktnih sočiva
33.	OCT (optička koherentna tomografija)
34.	Određivanje i postavljanje kontaktnih sočiva
35.	Određivanje i probanje dodatne prizme na korekciono staklo
36.	Određivanje konvergencije i divergencije u prostoru prizmama (na daljinu i na blizinu)
37.	Određivanje refrakcije na široku zjenicu
38.	Oftalmološki pregled na biomikroskopu
39.	Pahimetrija
40.	Ponovni (kontrolni) pregled - oftalmolog
41.	Pregled fundusa biomikroskopom i kontaktnom i nekontaktnom lupom

42.	Prvi pregled -oftalmolog
43.	Pupilometrija
44.	Širmerov test
45.	Sondiranje suzno nosnih kanala kod djece
46.	Sondiranje suzno nosnih kanala kod odraslih
47.	Stavljanje monokularnog ili binokularnog zavoja za oko
48.	Stavljanje zavoja za oko - mali zavoj
49.	Termokauterizacija
50.	Ultrazvuk u oftalmologiji (A-scan i B-scan)
51.	Visus kod simulacije i agravacije
52.	Vježbe fuzije na sinoptoforu-sa naknadnim i realnim slikama
53.	Vježbe fuzije u prostoru
54.	Vježbe na koordinatoru
55.	Vježbe protiv ARK u prostoru

ZDRAVSTVENA DJELATNOST	POPULACIONA GRUPA	BROJ TIMOVA	UKUPNA VRIJEDNOST USLUGA U BODOVIMA
Oftalmologija	5961	0,15	3013

8.6. DERMATOLOGIJA

RB	NAZIV USLUGE
-	Alergološko testiranje prick metodom
-	Biopsija kože i vidljivih sluznica
-	Čišćenje akni i odstranjivanje gnojnih, cističnih masa i komedona - ne u kozmetičke svrhe
-	Davanje intravenskih injekcija
-	Davanje subkutanih i intramuskularnih injekcija
-	Dijagnostika Wood-ovom lampom
-	Direktna imunofluorescentna tehnika (DIF) za dokazivanje autoimunih oboljenja i diferencijalnu dijagnozu buloznih dermatosa
-	Ekskohleacija condilomata accuminata u više seansi
-	Ekskohleacija kožnih promjena po seansi
-	Ekskohleacija veruke vulgaris, jedne ili više
-	Epikutano alergološko testiranje (Patch- test)
-	Intralezionalna aplikacija lijeka
-	Ispitivanje kožne preosjetljivosti na inhalacione alergene (alergološko prick - testiranje)
-	Konsultativni pregled specijaliste
-	Konsultativni pregled subspecijaliste
-	Konzilijarni pregled
-	Krioterapija
-	Liječenje senilne keratoze tečnim azotom
-	Odstranjivanje krpelja
-	Prva toaleta žarišta
-	Ponovna toaleta žarišta
-	Ponovni (kontrolni) pregled - dermatovenerolog
-	Pregled, kontrola i previjanje - nekomplikovani
-	Prvi pregled - dermatovenerolog
-	Selektivna fototerapija
-	Trihogram
-	Uzimanje materijala sa kože i vidljivih sluznica

-	Uzimanje materijala sa kože i vidljivih sluznica za mikološki i bakteriooški pregled i dijagnostika
-	Uzimanje materijala sa kožnih adneksa
-	Uzimanje materijala sa kožnih adneksa (dlaka, nokat) za mikološki pregled i dijagnostika
-	Uzimanje strugotine kože sa slanjem na analizu

ZDRAVSTVENA DJELATNOST	POPULACIONA GRUPA	BROJ TIMOVA	UKUPNA VRIJEDNOST USLUGA U BODOVIMA
Dermatovenerologija	5961	0,07	1393

**REKAPITULACIJA POTREBNIH TIMOVA
ZA ORGANIZACIJU SPECIJALISTIČKO KONSULTATIVNE ZAŠTITE
ZA STANOVNIŠTVO OPĆINE VAREŠ ZA 2026.**

ZDRAVSTVENA DJELATNOST	POPULACIONA GRUPA	NORMATIV TIMA	BROJ TIMOVA	GODIŠNJA VRIJEDNOST NAKNADE ZA PROGRAM	UKUPNA VRIJEDNOST USLUGA U BODOVIMA	UKUPAN IZNOS BODOVA ZA DOMICILNI DOM ZDRAVLJA
Opća interna	5.961	35.000	0,17	82.900	14.093	3.382
Pedijatrija	5.961	45.000	0,13	101.200	13.156	13.156
Opća hirurgija	5.961	60.000	0,10	83.700	8.370	2.009
Ginekologija i akušerstvo	5.961	450.000	0,01	83.700	837	837
Pulmologija	5.961	300.000	0,02	82.900	1.658	1.658
Neurologija	5.961	70.000	0,09	82.900	7.461	1.791
Otorinolaringologij a	5.961	60.000	0,10	101.500	10.150	2.071
Oftalmologija	5.961	40.000	0,15	83.700	12.555	3.013
Dermatovenerologi ja	5.961	80.000	0,07	82.900	5.803	1.393
Ortodoncija	5.961	60.000	0,10	83.900	8.390	8.390
Pedodonticija	5.961	200.000	0,03	116.300	3.489	3.489
UKUPNO					212.694	41.189